

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse \$3.00
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata penkiai metams:
Amerikoje \$1.20
Kanadoje ir kitur už Suvenyru Valstybių \$1.50

Apskaidinimų kainų klaukkit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636-40 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,500,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
636-40 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 37 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSEJO 9 D., 1942. Keleivio Telefonas METAI XXXVII
SO. BOSTON 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 SO. BOSTON 3071

Sparnuoti Jankių Fortai Ardo Vokietijos Miestus

**RUSAI BOMBARDUOJA
BERLYNĄ, VIENĄ, BU-
DAPEŠTĄ.**

Francūzijos miestai taipgi
sprogdinami, kad ir apgai-
lėstaujami.

Oro ofensyva prieš Hitle-
rį ir jo sėbrus jau įsisiuba-
vo. Kas dieną ir kas naktį
šimtai bombonešių numeta
tukstančius bombų į Vokie-
tijos pramonės ir susisiekimo
centrus.

Pereitą savaitę prie šitos
ofensyvos prisidėjo ir rusų
aviacija. Sovietų orlaiviai
bombardavo Berlyną, Kara-
liučių, Varšuvą, Breslavą,
Vieną ir Venrijos sostinę
Budapeštą. Sakoma, kad
Budapešte nuo rusų bombų
kilo 33 gaisrai. Jie neteko
vieno orlaivio.

Anglų bombonešiai tuo
pačiu laiku sprogdino Voki-
tijos miestus ir uostus iš
vakarų. Tukstančiai bombų
buvo numesta į Bremeną,
kur randasi Vokietijos sub-
marinų dirbtuvės. Anglai
čia prarado 11 lėktuvų, bet
vokiečiams padaryti nuostoi-
ai daug didesni. Rytiausias
dieną anglų orlaiviai buvo
nuskridę subombarduoti
Bremeną nufotografuoti.
Dirbtuvės buvo sugriautos
ir daug gaisrų da nebuvo
užgesinta. Anglai čia mėtė
bombas po 4,000 svarų.
Sprogdoma šitokia bomba
nušluoja nuo pamatų kelis
blokus namų.

Bet didžiausį Vokietijai
sunaikinimą neša didieji
Amerikos bombonešiai, va-
dinami "skraidomais for-
tais." Šitos sparnuotos tvir-
tovės yra varomos keturiomis
motorais, neša labai didelį
krovinį ir gali aukštai kilti.
Kadangi jos yra aprūpin-
tos priešais dar nežinomas in-
strumentais, tai nerti žemyn
joms nereikia; jos mėto
bombas iš didelės aukštu-
mos ir gerai jas pataiko kur
reikia. Todėl priešilektuvinė
artilėja nuo žemės jų ne-
pasiekia, o jeigu jas užpuo-
lia prieš orlaiviai, tai jie
krinta nuo stiprios jų šauja-
mos ugnies. Sparnuoti janki-
ai beveik visados sugrižta
Anglijon gyvi ir sveiki.

Štai ką šią savaitę prane-
ša generolas Spaatz, Ameri-
kos oro jėgų viršininkas Eu-

Kiniečių Ofensyva Stiprėja.

Vėliausios žinios iš Kini-
jos sako, kad kiniečių armi-
ja Čekiang provincijoje iš-
vystė smarkią ofensyvą ir
varo japonus į šiaurę. Per
pereitą savaitę kiniečiai nu-
grūdė priešą 35 mylias atgal
ir pasiekė Tungyango mies-
tą, kurį dabar jie atakuoja.
Apie 10 mylių į šiaurę ran-
dasi Kinha miestas, kur
japonai turi įsitaisę didelį
aerodromą savo orlaiviams.
Kiniečiai stengiasi tą aero-
dromą užimti. Japonai siun-
čia sustiprinimų, kad Kin-
hą apginti, nes iš čia kinie-
čių orlaiviai jau galėtų bom-
barduoti Japoniją.

Rommel Afrikoj Sumuštas.

Mušiuose krito vokiečių
gen. Bismarck.

Vokiečių generolas Rom-
mell buvo pradėjęs naują
ofensyvą prieš anglus Afri-
koj. Šį kartą jis tikėjosi pa-
imti visą Egiptą. Bet po ke-
liu dienų mušio jis turėjo
trauktis atgal. Anglai nu-
grūdė jį dar už tų pozicijų,
iš kurių jis buvo pradėjęs
savo žygį. Žinios sako, kad
jis neteko 100 tankų ir daug
kitokios karo mašinerijos.
Šioj kovoj buvo užmuštas
ir gen. Bismarck, vienas ge-
riausių Rommello padėjėjų.

Dabar vokiečiai teisinasi,
kad jų Rommellis buvo pa-
siuntęs tik keliatą savo ka-
reivių prieš anglų pozicijas
žvalgybos tikslais. Tai ne-
buvo ofensyvas. Bet ameri-
kietis Wendell Willkie, ku-
ris kaip tik tuo laiku buvo
Egipte ir dabar atvyko Tur-
kijon, sako: "Jeigu Rommel
padarys dar porą tokių pasi-
žvalgymų, tai fašistų Afri-
koje visai nebeliks."

Japonai Ruošiasi Pulti Sibyrą?

Pereitą savaitę reznavo
ar buvo pašalintas Japoni-
jos užsienio reikalų ministe-
ris Šigenori Togo. Jo vietą
užėmė militaristas. Kinie-
čiai sako, jog tai reiškia,
kad Japonijos militaristai
ruošiasi pulti Sibyrą. Togo
buvo gerų santykių su Rusi-
ja palaikymo šalininkas. Jo
pašalinimas liudija, kad
militaristai nemato reikalo
toliau tuos santykius su Ru-
sija palaikyti. Naujas užsie-
nio reikalų ministeris gen.
Hidegi Tojo esąs labai ka-
ringas džinga. Ir kiniečiai
sako, kad japonai jau kon-
centruoja savo ginkluotus
spėkas Mandžuke, iš kur
jiems lengva bus veržtis Si-
byran.

AMERIKOS KAREIVIAI AFRIKOJ.

Žinios sako, kad į Leq-
poldvilę, Belgijos Kongo
(Afrikoj), pribuvo pirmutini-
s Amerikos kareivių sky-
rius. Amerikiečių šioje vie-
toje pasirodymas sukėlė di-
delio susidomėjimo Euro-
poje. Daromi du daleidimai:
arba amerikiečiai vyks
skersai visą Afriką į Vidur-
žemio pakraštį, arba jie ruo-
šiasi su anglais imti francu-
zų Dakarą.

KUBOJ SUIMTAS "SVAR- BIASIS" ŠNIPAS.

Iš Havanos pranešama,
kad Kubos policija suėmė
"svarbiausį" vokiečių šni-
pą. Jo svarbumas esąs tame,
kad jis vėrė Kubos vald-
žios liudininku ir išdavęs
visas Hitlerio šnipų organi-
zacijas paslaptis. Dėl to jis
nebusias sušaudytas, bet ki-
ti gausią po kulipką.

RUSAI BOMBARDAVO VARŠUVĄ.

Maskvos radijas paskel-
bė, kad pereitą savaitę rusų
orlaiviai buvo nulėkę Lenki-
jon ir bombardavę vokiečių
armijos įrengimus Varšu-
voj. Mieste kilę 24 dideli
gaisrai.

SAUDĖ LIGONIUS Baisios Kovos Ties ISTISĄ NAKTĮ.

Šiurpulingas nacių pasielgi-
mas su serbais Norvegijoj.

Atsakomąjį norvegų val-
džios vyrai Londone prane-
šė, kad Norvegijoj vokiečiai
iššaudė daug sergančių ser-
bų. Birželio mėnesį vokie-
čiai atgabenę į Narviką
(Norvegijos šiaurėj) 900
serbų belaisvių ir nuvarė
juos apie 15 mylių į koncen-
tracijos stovyklą. Tarp tų
serbų tuoj kilo dėtėtosios
šiltinės epidemija. Iš pra-
džios vokiečiai mėgino ligą
sustabdyti, bet kai pasirodė,
kad ji plinta vis daugiau, jie
pabugo, kad ji nepasiektų
jų kariuomenės, todėl nuta-
rė sergančius serbus išžudy-
ti. Ir vieną naktį prasidėjo
šaudymas. Aplinkiniai gy-
ventojai girdėjo šautuvų
tarškėjimą istisą naktį. Ry-
tojaus dieną vokiečiai kon-
centracijos baraką uždegė
ir viską sudegino. Apskai-
čiuojama, kad buvo sušau-
dyta 300 ligonių. Likusius
600 serbų vokiečiai nuvarė
į Rombaks fjordą, susodino
į seną laivą be maisto ir iš-
vežė juron.

Jugoslavijoj Baisus Teroras.

Per 10 dienų okupantai iš-
žudė 311 žmonių.

Tremtinė Jugoslavijos
valdžia Londone gavo žinių,
kad paskutiniiais laikais oku-
pantai pradėjo vykinti baisų
terorą užimtoj Jugoslavijoj.
Per 10 dienų buvo nužudy-
ta 311 žmonių, kuriuos tie
budeliai laikė kaip ikaitus.
Be to, kasdien deginami kai-
mai ir miesteliai. Vokiečiai
sudegino 10 kaimų ir išžudė
visus vyrus, o italai sudegi-
no 16 kaimų ir visus vyrus
išnaikino. Be to, 104 kaimai
buvo iškirsti, apiplėšti ir
gyventojai žiauriai nubaus-
ti. Fašistai kėsiaja jugosla-
vams už tai, kad tie nori but
savo tėvynę laisvą.

ISPANIJOS FAŠISTAI SUSIRIEJO.

Ispanijos fašistų tarpe ki-
lo kova. Šito pasekmėj gen.
Franco pašalino savo švege-
rį Ramoną Sunerį iš užsie-
nio reikalų ministerio parei-
gų, o jo vieton paskyrė gra-
fą Francisco Gomezą Jor-
daną. Suneris buvo karštas
Hitlerio šalininkas ir stoji-
už susitartinimą su Vokietij-
ja, gi Jordana yra monar-
chistas, senos mados didžiū-
nas ir naciams simpatijų ne-
turi. Todėl kai kas mano,
kad šita permaina Ispanijos
kabinete bus naudinga
aliantams. Pats diktatorius
Franco, nežinodamas kas šį
karą laimės, veikiausiai nu-
taręs buti neutralus. Be to,
jis yra falangistas. Gi Fa-
langa yra Ispanijos fašistų
organizacija, stipriai kleri-
kališkos spalvos, todėl aiš-
ku, kad ir jai "pagoniškas"
Hitlerio nacizmas negali but
priimtinas.

Vichy francūzų radijas
praneša, kad nakties laiku į
Gibraltarą tvirtovę atėjo
daug anglų laivų su visokia
karo medžiaga.

Vokiečiai pasiryžę paimti
Stalingradą nežiurint jokios
kainos. Kelias dienas ir nak-
tis jie šturmoavo jį iš šonų.
Kai rusų kanuolės ir tankai
visas jų atakas atmušė, voki-
ečiai pradėjo šturmą iš
fronto. Ir Maskva prisipaži-
sta, kad frontą pavyko prie-
šui įlenkti. Bet skerdynė
esanti baisi. Lavonai guli
kruvomis. Rusai gavo su-
stiprinimų. Kaip ilgai galės
tas miestas laikytis, niekas
nežino.

Kaukaze rusai sakosi vie-
tomis vokiečius sulaukę, bet
Novorosijsko bare priešas į-
varęs kylį į jų pozicijas.
Berlynas gi skelbia, kad
Novorosijską vokiečiai pae-
mė jau pereitą nedėdienį.
Išrodo, kad pasiskubino pa-
sigirti.

Rusai sako, kad į pietus
nuo Stalingrado jie netikė-
tai puolė vokiečius ir sunai-
kinę 23 jų tankus. Vokiečiai
gi sako, kad jie šitą puolimą
atrėmė ir sunaikinę 108 ru-
sų tankus.

Jeigu vokiečiams nepa-
vyks greitai Stalingradą pa-
imti, tai juos užklups antra
žiema Rusijos gilumoje. Jie
to labai bijosi, todėl iš kailio
neriasi, kad "užbaigti" karą
iki žiemos. Bet kad ir paim-
tų jie Stalingradą, karas da
nebus pabaigtas.

Laikraščiai Agituos Už Laužą.

Amerikos laikraščių leidė-
jai sutiko pradėti milžinišką
vųjų už laužą rinkimą, nes
Karo Gamybos Tarybos pir-
mininkas Nelson pareiškė,
kad iki šiol spauda perma-
žai dirbo karui laimėti. Ka-
rui laimėti reikia visokios
žaliavos, o jos trūksta. Val-
džia ragina žmones rinkti
geležies laužą, cinuotas ble-
šines, atliekamas riebalus ir
kitokius dalykus, ir laikraš-
čiai privalo valdžiai padėti.
Jie privalo raginti visuome-
nę, kad ji neapsileistų.

WILLKIE VYKSTA MASKVON.

Buvęs Amerikos republi-
konų kandidatas į preziden-
tus, Wendell Willkie, šią sa-
vaitę atvyko Turkijon. Pa-
kelį jis buvo sustojęs Egipt-
te, Afrikoj. Iš Turkijos, kaip
rodos, jis vyks į Persiją, o iš
tenai į Maskvą. Sakoma,
kad jis veža Sovietų vald-
žiai svarbų pranešimą nuo
prezidento Roosevelt.

RUSAI KASDIEN NETEN- KA PO 7,000 VYRŲ.

Sovietų Rusijos ambasa-
dorius Londone, Ivan Mais-
kį, pereitą nedėdienį parei-
škė, kad rusų armijos nuos-
toliai, apskritai imant, sie-
kie 6,000—7,000 vyrų per
dieną.

LAIŠKAI GALI BUT TIK 2 UNCIJŲ.

Karo, laivyno ir pašto de-
partamentai paskelbė, kad
laiškai, siunčiami į užsienį,
gali sverti ne daugiau kaip
2 uncijas. Sunkesnių nepri-
ims. Tikėtai Meksikon, Pietų
Amerikon ir Kanadon gali-
ma siųsti sunkesnius.

Prezidentas Pastatė Kon- gresui Ultimatumą

**KAINŲ KILIMAS TURI
BUT TUOJAU SULAI-
KYTAS.**

Karas bus laimėtas. Planas
Vokietijai sumušti jau
padarytas.

Šį panedėlį prezidentas
Rooseveltas pastatė Kon-
gresui ultimatumą, kad iki
spalių 1 dienos būtų išleistas
įstatymas kainoms kontro-
liuoti. Jeigu Kongreso poli-
tikieriai to nepadarys, tai
prezidentas sako padarysias
tai pats, Kongreso nesik-
lausdamas. Konstitucija
duoda jam tokios galios ka-
ro metu.

Prezidentas padarė nepa-
prastą žingsnį, nustatydams
Kongresui laiką išpildyti
jo reikalavimą. Toks
reikalavimas yra ultimatu-
mas.

Prezidentas, matyt, jau
neteko kantrybės, nes kai-
nos kyla, algos kyla, pragy-
venimas brangsta, kraštui
grėšia infliacijos smėkla, o
Kongreso politikieriai nie-
ko nedaro, nes ateinančiuo-
se rinkimuose nenori prara-
sti balsų. Balsai jiems rupi
daugiau, negu viso krašto
labas.

Prezidentas nurodo, kad
kai kurie fermerių produk-
tai pakilo jau arti 100 nuo-
šimčių. Ištikrųjų gi kai kurie
jų pakilo daug daugiau.
Pavyzdžiui, salotos, kurios
šiuom laiku budavo po 5
centus už galvą, dabar 20
centų. Tai jau 400 procentų
daugiau. Tas pats su melo-
nais, bulvėmis ir kitom dar-
žovėm. Tas pats ir su mėsa.
O kai valgomieji daiktai
brangsta, tai ir darbininkai
turi reikalauti didesnių al-
geles už laužą, cinuotas ble-
šines, atliekamas riebalus ir
kitokius dalykus, ir laikraš-
čiai privalo valdžiai padėti.
Jie privalo raginti visuome-
nę, kad ji neapsileistų.

Tirs Muzikantų Unijos "Raketą."

Senato komisija tarpval-
stinei prekybai tuojaus pra-
dės tirti muzikantų unijos
"raketą." Mat, unija už-
draudė savo nariams muzi-
kantams daryti plokšteles
gramofonams ir kitokiems
muzikos aparatams. Radijo
stotys yra verčiamos samdy-
ti unijistus muzikantus, o
jeigu jos pavartoja savo
programai plokšteles, unija
skelbia streiką ir paraližiuo-
ja visą radijo tinklą. Tuo
tarpu geri artistai prie uni-
jos nepriguli ir radijo stotys
negali ju samdyti. Pasidarė
nepakenčiama padėtis.

INDIJŲ KRUVINI SU- MIŠIMAI.

Iš Kalkutos pranešama,
kad per kelias paskutines
dienes Indijos sumišimuose
45 žmonės buvo užmušti ir
150 sužeista. Suimtieji riau-
šininkai kelia riaušes kalėj-
imuose ir tenai taipgi vyksta
skerdynės.

mums patinka. Karui reikia
daug pinigų. Mokesčiai turi
but pakelti. Niekas nepriva-
lo turėti daugiau pajamų,
kaip \$25,000 per metus, sa-
ko prezidentas. Tas, žino-
ma, labai nepatiks milionie-
riams, kurie iki šiol turėda-
vo po \$1,000,000 ir daugiau
pajamų.

Prezidentas pagyrė rusus,
kad jie narsiai kovoja ir
smarkiai naikina fašistų
ginkluotus spēkas. Hitleris
tikėjosi Rusiją pakludyti į
kelias savaites, bet jam teks
da ir antrą žiemą Rusijos
snieguose tupėti. Tuo tarpu
Susivienijusios Tautos ruo-
šia lemiamą smugį fašizmui.
Vokietijai sumušti planas
esąs jau padarytas ir apie tą
planą jau pranešta Maskvai.
Kara mes laimėsime, sako
prezidentas, bet visi turime
dirbti ir aukotis.

REIKALAUJA \$6,500,000,000 Taksų

Izdo Departamento sek-
retorius Morgenthau pasiu-
lė Kongresui taksų progra-
mą, kuri duotų išdū per me-
tus \$6,500,000,000 taksų.
Kadangi žmonės neperka
pakankamai karo bonų, bet
leidžia pinigų visokiems
pirkinėjams, tai siuloma už-
dėti 10 nuošimčių taksų vi-
siems pirkinėjams ir prie to
da apdėti mokesčiais žmo-
nių pajamas. Senato finan-
sų komisija nelabai šitai
programai pritaria.

DIES SUSIKIRTO SU JUSTICIJOS DEPAR- TAMENTU.

Kongresmanas Dies, prieš-
valstybinių gaivalų medžio-
tojas, yra pridavęs Kongre-
sui sąrašą apie 2,000 valsty-
bės tarnautojų, kurie esą
komunistai ir imdami iš val-
džios algą dirbą valstybės
griovimo darbą. Kongresas
padavė šitą sąrašą Justici-
jos Departamentui, kad tuos
žmones ištirtų. Dabar Justi-
cijos Departamentas patie-
kė savo raportą. Esą, visi
Diesio įtarti tarnautojai buvo
iškamantinėti ir tik 36 buvę
pašalinti kaip neįstikimi, o
13 buvo disciplinuota. Del
tokio raportu Diesas labai
supykto ir reikalauja, kad
Kongresas jį atvestų. Jis,
Diesas, turįs negincijamų į-
rodymų, kad visi jo įtarti
valstybės tarnautojai yra
pavojingi valstybei gaivalai.
Jis negalįs Justicijos Depar-
tamento raportą kitaip su-
prasti, kaip norą slėpti val-
stybės priešus.

PRIEŠINASI GYVULIŲ KAINŲ KONTROLEI.

Gyvulių augintojai ir pir-
kliai nusiuntė Washingto-
nan savo atstovybę protes-
tuoti prieš Kainų Adminis-
traciją, kuri ruošiasi įvesti
kontrolę gyvulių kainoms.
Tie biznierių garsiniai Wo-
shingtoną, jog kainų kontro-
lė įvestų mėsos pramonėn
tokią suirutę, kad ne tikai
civiliai gyventojai, bet ir ar-
mija negalėtų gauti mėsos.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve!
—Nelabai aš sveikas, Maike.
—Ištikro, vienas žandas išrodo patinęs. Ar nebuvai kartais su koku komunistu susitikęs?
—Ne, vaike, aš turiu trobelį su dantimis.
—Tai senatvės liga.
—Čia, Maike, ne senatvė kalta. Tai jau toks Amerikoj oras, kad dantys visiems iškirmi. Kodėl to nėra Lietuvoje? Tenai žmonės susilaukia šimto metų ir gali riestus dantimis kramtyti. Tai valuk to, vaike, kad oras sveikas.
—Ar tėvas buvai pas dentistą?
—Kiba aš durnas, eiti pas dentistą! Syki buvau nuėjęs, tai jau žinau. Kaip paleido drilių, tai mishiina, kad lektrikas šovė per mano kaulus. Nuo to laiko aš, Maike, never pas dentistą eiti.
—O man, tėve, dentistas sutaisė dantis visai gerai.
—Man, vaike, zakristijonas davė kitokią rodą. Sak, sukask kreivą cveką, kad išsitiestų ant skaudamo danties, tai kaip su ranka atims skaudėjimą. Cveko negalėjom rasti, tai jis davė man seną miterką nuo klebono armobilo. Ant drąsos išgėrėm pantę šnapso ir aš tą miterką gerai sukandau. Kad suskandėję, Maike, tai nežinau ir kas su ta miterka pasidarė. Zakristijonas rokuoja, kad aš ją prarijau. Jis nubėgė dar kitą pantę parnešti. Ir vierysi ar ne, kad nuo šnapso pasidarė geriau. Tai ir dabar su šnapso malšinu. Kaip tik pradeda skaudėti, patraukiu iš džiogo, ir apsilagadija.
—Aš patarčiau tėvui tuojau nueiti pas gerą dantų daktarą.
—Nesiklapatyk, Maike, aš pakentėsiu. Juk Kristus netiek už mus kentėjo. Kenčia ir kiti. Ar tu mislini, kaip Hitleriui dantis dabar ne skauda? Skauda ir jam ir Stalinui skauda. Gal daugiau skauda negu man. Ale turi kentėti, ba kitokios rodos nėra.
—Tas tiesa, tėve. Hitleris norėjo išlaužyti Stalinui dantis, o dabar Stalinas ir jam laužo. Bet tai nereikia, kad tėvas turėtų pats sau laužyti.
—O aš tau pasakysiu, Maike, kad skausmą pakentėti nieko neįskaidija, jei tik ne per daug skauda. Kaip

niekas neskauda ir viskas gerai kiojasi, tai žmogus užmiršta apie dušios išganymą ir prasmano visokių žibitų. Tik paskaityk angelukus peiperius, o plaukai šiausių, kas šiandien ant svieto darosi. Nėra tos nakties, kad nebūtų pasmaugta kokia merga, kad nebūtų kas į dželą uždarytas už mordeji. O kodėl taip darosi? Todėl, kad žmonės per daug laimingi. Jeigu žmonės skaudėtų dantis, tai į tokias bėdas jie nepakliūtų. Juk ir šventas raštas sako, kad palaiminti bus ubagai dvasioj, ba jie gaus dangaus karalystę.
—Betų gerai, tėve, jeigu tokia karalystė kur nors būtų.
—Šiur, Maike, kad yra.
—Ar tėvas žinai, kur ji yra?
—Vot, Maike, šito tai nežinau.
—Taigi nueik, tėve, pas dentistą, nes be reikalo skausmą kenti.

NACIAI SURAKINO DIEPPE UŽPUOLIKUS.

Londonė gauta žinių kad vokiečiai nutarę surakinti retėžiais visus belaisvius, kuriuos jie paėmė per pasakutinį anglų komandos užpuolimą ant Dieppe uosto okupuotoj Francuzijoje. Pirmesnės žinios sakė, kad per tą užpuolimą vokiečiai paėmė apie 1,800 belaisvių. Berlynas atsakė, jog Hitleris liepęs tuos anglus surakinti dėl to, kad anglai surakina rankas sumtiems vokiečiams. Tas įsakymas bus išauktas, jei anglai paluosuosią rankas vokiečiams.

ISALDO PATARNAVIMŲ KAINAS.

Nuo rugšėjo 10 dienos visoje Naujojo Anglijos įšaldomos visų patarnavimo verslų kainos. Prie tokių priklauso drapanų valymas, langų plovimas, garažai, kailių sandėliai ir jiems panašūs bizniai.

ŠNIPAS BAHN NUTEISTAS 30 METŲ KALĖJIMO.

Federalinis teismas Newark'e pereišė savaitę nuteistą vokiečių Herbertą Karlą Friedrichą Bahrą 30-čiai metų kalėjimo. Bahr yra 30 metų amžiaus, vedęs ir turi 3 metų amžiaus mergaitę. Jis buvo sugautas čia šnipinėjant Vokietijos naudai.

Mirė Žymus Lietuvos Mokslininkas

Pulk. Antanas Kriščiūnas buvo didelis geodezijos specialistas.

Buvome rašę, kad Kaune birželio 16 d. mirė atsargos pulkininkas Antanas Kriščiūnas. Apie šio žymaus mokslininko darbus laikraštėje "I Laisvę" rašo prof. S. Kolupaila: "Netekome dar vieno labai žymaus darbininko ir mokslininko. Dėl širdies ligos mirė Vytauto Universiteto geodezijos skyriaus docentas inž. Antanas Kriščiūnas, buvęs krašto apsaugos ministerijos karo topografijos skyriaus viršininkas, Kauno aukštesniosios technikos mokyklos direktorius. Velionis gimė Prienų valsčiuje 1891 metų birželio 6 d. Vidurinį mokslą baigė Marijampolėje, o matavimų institutą Maskvoje. Didžiojo karo metų tarnavo Rusijos kariuomenėje, kaip topografas ir baigė karo topografijos mokyklą. Tą darbą pradėjo dirbti ir mūsų kariuomenėje nuo 1921 metų. Didelėmis velionies pastangomis buvo įsteigtas ir įrengtas karo topografijos skyrius, kurio vedėju jis buvo ligi jo likvidacijos 1940 metais. 1924 m. Lietuva įsijungė į sudėtingą tarptautinį darbą — kartu su kitomis Pabaltijio valstybėmis atlikti didžiojo tikslumo geodeziniam darbams pagal bendrą planą ir metodą. To darbo teko imtis neturint tokių specialistų, kokius turėjo senos didesnių valstybių organizacijos, kaip, pav., Vokietijoje, Švedijoje ar Suomijoje. Lietuva prisimė tokį uždavinį ir jį garbingai atliko tik dėl to, kad a. a. Antanas Kriščiūnas sugebėjo darbą tinkamai suorganizuoti, aprūpinti brangių ir komplikuotų įrengimų, rasti ir panaudoti reikalingus specialistus ir nugalėti daugybę sunkumų; rasti ir panaudoti juo visi Lietuvos geodezininkai galėjo pasi-

džiaugti puikiais atlikto darbo rezultatais: Lietuva pirmoji pabaigė jai tenkančią darbo dalį; pasiektas tikslumas patenkino pačius griežiausius reikalavimus, pav., Lietuvos bazė (pagrindinė linija) prie Švėkšnos išmatuota su didžiausiu Pabaltijyje tikslumu.

"Svarbiausias karo topografijos skyriaus nuopelnas yra išleisti Lietuvai žemėlapius 1:25,000, 1:100,000 ir 1:400,000. Tą darbą suorganizavo ir realizavo velionis. Nauji lietuviški žemėlapių atitinka visus mokslinio ir praktinio reikalavimus. Geodeziniam darbams koordinuoti veikė tarpžinybinė geodezinė komisija, kurios pirmininku visą laiką buvo velionis. Keliant kartų jis atstovavo Lietuvą Pabaltijio geodezinės konferencijose, kurių viena labai sėkmingai buvo pravaista Kaune.

"Kaip pedagogas, velionis dėstė topometriją matematikos, topografiją ir kartografiją karo mokykloje ir aukštesniojoje karininkų mokykloje (topografijos laidoje), geodeziją Kauno aukštojoje technikos mokykloje, kartografiją ir žemėlapių leidimo techniką Vytauto Universitete. Kartografijos srityje buvo įvyriausias mūsų specialistas. Išleido daugybę raštų.

"Isteigus Vyt. D. Universitetą geodezijos skyrių, A. Kriščiūnas buvo pakviestas kaip brangus specialistas; dabar skyriui bus be galo sunku jį pavaduoti.

"Kaip žmogus ir bendradarbis, velionis buvo visų labai gerbiamas dėl didelio takto ir nuosirdumo. Gilios žinios apginkluotas, nepalaužiamas užsispyrimu jis vykdė ligi galo kiekvieną pradedtą darbą. Lietuvos kartografijai velionis padėjo tvirtiausią pagrindą. Jo netikėta mirtis labai skaudai mokslui ir bendradarbiui."

South Bostono Pipirnyčia

Labas, gerbiamej! Sakysit, kur dingo Duducis su savo pipirais ir pipirnyčia. Dingti jis nedingo niekur.

Bet, matote, užėjo karščiai. Dėl to ir Duducis kai kada nuskrenda ant L stryčio, savo uodegą mariose paslapinti.

Bet už tai vietoj mano Pipirnyčios, man į talką atėjo Viernas Tamošius su savo tabokierka. Ir kad uždavė tabokos, tai kaip kas čiaudės, o gal da ir kitaip padarys.

Gerai, Tamošiau! Še ranka! Tavo glaunas raportas patvirtintas.

Viernas Tamošius savo raporte sako, kad "Keleivis" daug egzempliorių laikraščio spausdina ir iš to sprendžia, kad jis turi daug skaitytojų. O daug skaitytojų turi tik tas laikraštis, kuris rašo įdomius straipsnius ir paduoda teisingas žinias. Matai, patarlė sako: "Su melu toli nukeliausi, bet atgal nesugrįši." Taip yra su bulšiu "Laisvę", "Vilnim" ir kitom jų gazetom.

Vienas biznių garsintojas kas savaitę skelbia, kad tokia ir tokia biznio įstaiga "suteikia geriausius pirkinius už pinigus."

Kad "suteikia pirkinius už pinigus"—tai ne naujiena, ir apie tai nereikėtų nei

garsinti. Verčiau tegul mums pagarsina tokią įstaigą, kuri "suteikia pirkinius be pinigų."

Šiomis dienomis So. Bostone buvo suskridęs Vyečių "vaiskas." Jie čia laikė savo seimą. Dalyvavo apie 20 kunigų. Mat, ir jie, kaip nežėnočiai-kavaleriai, priklausė prie jaunimo.

Vietiniai vyčiai prieš seimą aplankė visus lietuviškus tavernus, prašydami tai kvortelės, tai penkinės delegatų pavaišinimui.

Bet suvažinę delegatai vaisyšosi Bostono hoteluose, o aukavusius biznierių užmiršo. Biznieriams tas nepatiko.

133 NAUJI ADVOKATAI.

Šiu metų liepos mėnesį 359 kandidatai į advokatus laikė kvotimus Massachusetts valstijoje. Kvotimu komisijos pirmininkas Hitchcock dabar paskelbė, kad kvotimus išlaikė tik 133. Bet ir jiems nelengva bus susirasti sau dirvą pasidaryti pragyvenimas tarp senų advokatų. Tarp naujų advokatų, kurie išlaikė kvotimus, 24 yra moterys bei merginos.

Massachusetts Technologijos Institutas gavo \$230,000 aukų iš įvairių pasiturinčių žmonių.

Kaip Kolumbas Atrado Ameriką.

(Tęsa)

Jam patiko Strabos posakis, kuriuo tvirtinama, kad okeanas juosia žemę, rytuose liedamas Indijos pakraščius, o vakaruose — Ispanijos ir Mauretanijos. — vadinasi, okeanu nesunku nuplaukti iš vieno pakraščio į kitą ir grįžti atgal ta pačia lygiagrete.

Azija, kurią Kolumbas visada vadina Indija, esanti nusidriekusi labai toli į rytus. Šito žemyno didesnė dalis, jo nuomone, tebėsanti dar neįtirta. Jis cituoja Morkaus Polo ir Jono Mandeville'o pasakojimus. Šitie keliauninkai tryliktame ir keturioliktame amžiuje buvo pasiekę kur kas tolesnius kraštus, negu Ptolomėjaus veikaluose yra pažymėta. Vadinasi, Kolumbo nuomone, šita neatrasta, neįtirta Azijos žemyno dalis, budama nusidriekusi toli į rytus, gali būti pasiekta keliauant vakarų kryptimi. Be to, pakeliui gali būti atrastos didelės, dar nežinomos pasauliui turtingos salos.

3. **Jurinių informacijos:** Kolumbas, besirušdamas pradėti nepaprastus žygius, gaudė, rinko įvairiausias jurininkų pranešimus, informacijas, žinias; jas derino, skirstė, studijavo. Entuziazmo įkarštyje šuo atžvilgiu jam imponuodavo net mažmečiai, smulkmenos, kartais net juokingos ir nieku nepagrįstos anlikybės: jis viską rupestingai pasižymėdavo savo užrašuose. Pav., Kolumbai atrodė labai svarbus toks Portugalijos karaliaus vairininko Martyno Vicenti pasakojimas: nutolęs 450 lygu (juros mylių) į vakarus nuo šv. Vincento priežemio, jis pastebėjęs vandenvyje plūduriuojantį išdžiovintą medžio gabalą; jį išgriebęs, ir pasirodė, kad darbas atliktas ne geležies įrankiu; kadangi vėias putės iš vakaru, esa, reikia manyti, kad jį vilyne atnešusios iš nežinomų kraštų, esančių toj pusėj, kur, matyt, gyvenama žmonių.

Sitokių ir panašių duomenų Kolumbas turėjo susirąšęs devynias galybes. Visa tai rodo, kaip stropiai jis rinko medžiagą, kol galų gale įsitikinęs galėjo sau tarti: daug dar yra žemių, kurių žmonija nežino, — **jas būtina reikia atrasti ir iširti!**

Galutinai savo teoriją suformavęs ir pagrindęs duomenimis, Kolumbas pasiryžo ją įvykdyti. Įsitikinęs niekada neabejojo, nesvyravo. Tvirtai laikėsi savo nuomonės, kaip granito uola. Suknumai su pavojaus nebaugino. Savo didelęjį sielų jį matė nežinomus pasaulius. Kaip sakalas kilo jo dvasia į beribes platybes, o širdis veržėsi į tolimus naujus horizontus. Jis iautė, kad keliolikos metų kruopštus rupestingas darbas, pagaliau, apvainikuos iš garbės aureole ir galų gale, įvykdes didelę idėją, galės pasakyti: **"Ne veltui dirbau."**

Kolumbą pagavo nežemiškas džiaugsmas. Jo veidas ir akys spindėjo nemirtingų genijų didybe. Savo pašnekesiuose su karaliais jis tarėsi esąs jiems lygus, nors apart dviejų rankų, stipraus proto, geležinės valios, didelio ryšulio planų, braižinių, įvairių matematikų išskaičiavimų ir užrašų, nieko daugiau neturėjo. Iš tikro, jo sumanymų buta vertingesniu, negu Portugalijos, Italijos, Ispanijos, Anglijos ir Francuzijos valstybių, jas visas kartu sudėjus. Toks šiandien yra to žemyno turtas, kurį jis davė žmonijai.

Leistas ir tolimus kraštus įieškoti Naujojo Pasaulio Kolumbas nusprendė, regis, jau 1474 metais. Tam jo sumanymui mielai pitarė Toscanellis ir davė jam kurių naudingų patarimų. Šito garsaus kosmografo ir fiziko žodis Kolumbai turėjo didelę reikšmę. Bet tas jo sumanymas negalėjo būti greitai įvykdytas. Ekspedicija buvo reikalinga didelės sumos pinigų, o jis pats buvo neturtingas. Pirmiausia šitas sumanymas buvo pasiulytas Genovos respublikos vyriausvei, bet ji šitą mintį atmetė. Kolumbas žinojo, kad Portugalijos karalius Jonas II yra labai palankus ir dosnus didingiems jureiviu pasiryžimams; tad, išgavęs pasimatymą, išdėstė jam savo planus. Kolumbo sumanymą Portugalija atmetė: jo teorijas palaikė svajonėmis, o jį patį išjuokė. Tada jis nusprendė palikti šitą kraštą ir įieškoti paramos kitur. Išvykdamas iš Portugalijos, Kolumbas įgaliojo savo broli Baltramieju kreiptis į Anglijos karalių Henriką VII. Bet čia to paties likimo susilaukė. Šitie nepasiekimai ir iauria Kolumbo širdį atsielėję labai neigiamai...

1484 metų gale mirė jo žmona Felipa. Pasiėmęs savo sūnų Diego, nes čia nieko nebėliko miela jo širdžiai, Kolumbas išvyko iš Lisabonos. Paliko šį miestą ir valstybę amžinai, nenorėdamas niekad daugiau į jį grįžti. Nenorėjo daugiau matyti tų žmonių, kurie neivertino jo idėjų, atmetė sumanymus, o jį patį palaikė silpnapročiu ir avantiuristu.

KOLUMBAS ISPANIJOJ.

Kolumbas atvyko į Ispaniją 1485 m. Tuo laiku čia buta didelių iškilių. Mo-

narchija minėjo labai svarbų istorinį įvykį: susituokus Aragonijos karaliui su Kastilijos karaliete, tos dvi valstybės susijungė į vieną stiprią politinę galybę.

Ferdinandas, to laikotarpio ispanų istorikų nuomone, buvęs gabus valdovas, uolus savo pareigose; dėvėjęs paprastais drabužiais, susilaikęs valgyje ir gėrime, darbštus, mokytas, bet egoistas, trokšąs neribotos ekspansijos savo dominijoms. Aragoniją jis paveldėjo įpėdinystės teisėmis, Kastilią — vedybomis su Izabele, Granadą ir Neapolį — karais; jis įsiveržė į Afriką — pavergė Tunisą, Tripolį, Alžyrą. Vieni istorikai jį labai idealizuoja, kiti laikosi vidurio, Voltaire'as apie Ferdinandą šitaip atsiliepia: "Ispanija jį vadina išmintingu ir protingu; Italija — namaldžiu; Francuzija ir Anglija — ambicingu ir neįteisingu." Washingtonas Irvingas sako, kad šitas valdovas buvęs vienas iš gabiausių palitikų, bet kartu turėjęs ir stipriausių egoistinių ypatybių. Pradėdamas viešpatuoti, siekęs trijų dalykų: nugalėti maurus, išvaryti iš savo valstybės žydus ir įsteigti savo dominijose inkviziciją. Ir — sako tas pats autorius — jam visa tai pavykė.

Tuo tarpu apie Izabelę istorikai yra beveik vienos nuomonės: visi sutartinai pripažįsta ją buvus gražiausią ir tauriausią charakterio. Nors ji buvo žmona vieno iš galingiausių Europos monarchų, karalienė, valdanti didžiulę valstybę lygiomis teisėmis su vyru, tačiau jos gailėstingumas, kuklumas, nuolankumas buvo nepaprastai.

Jos vardas yra tambriai susijęs su Didžiojo Jureivio vardu. Vargu io planai būtų buvę įkanyti, jeigu ne Izabelės įtaka ir jos parama.

Karaliui Ferdinandui Kolumbo sumanymai atrodė rimti. Aišku, jam rūpėjo savo imperijos ribų išplėtimas. Jis matė, kiek Portugalija jau buvo laimėjusi šitoj srity, todėl Kolumbo sumanymu neatmetė, tik klausimą išstudijavo, jį aptarti ir galutinį sprendimą padarviti jis navedė žymiausiems savo valstybės mokslininkams.

Ispanijos mokslininkai šviesiausių ir gabiausių žmogų tada laikė Ferdinandą de Talavera, dėl Prado vienuolyno viršininką, Izabelės nuodėmklausį. Karalius tad jam ir pavedė sudaryti komisiją iš žymiausių krašto specialistų: astronomų, kosmografų, geografo, teologo, fiziko ir matematika. Komisija turėjo nagrinėti susipažinti su Kolumbo teoriju dėsniais, su jo planais ir galimybėmis perspektyvomis. Buvo pareikalauta, kad komisijos konferencijose dalyvautų pats Kolumbas ir pateiktų jai visus savo studijų duomenis, o pati komisija galiausiai, viską nuodugniai ištyrusi, pareikštų valdovui savo bendrą nuomonę.

BAŽNYČIA DARO KLIUČIŲ.

Salamanca tada buvo žymiausias mokslo centras visoje Ispanijoje. Komisija rosdžiavo šv. Stepono Dominikonų Kolegijos rumuose.

Bet religingų "mokslininkų" komisija jau iš kalno buvo nusistačiusi prieš "bedieviškus" Kolumbo planus. Šventraštis rodo, kad žemė yra plokščia, o Kolumbas aiškina, kad ji apskrita, kaip kamuolys. Juk tai baisi herezija, religijos pamatu griovimas!

Puiki tema gabiam menininkui nunięsti ant drobės šitos atmintinos konferencijos scena, įvykusią sename dominikonų vienuolyne 1486 m.! Štai, paprastas jurininkas didelęjį salę, ansupatą iš visų pusių žymiausių galingos valstybės mokslininkų ir bažnyčios didikų, dėsto savo hipotezes, aiškina jų dėsnius, rodo braižinius, žemėlapius, skaito savo paties pastabas, cituoja įvairius autorius.

Kolumbo tezęs buvo atremiamos citatomis iš Biblijos: Pasaulio sutvėrimu Dovydo psalmėmis, pranašais, evangelijomis ir apaštalių laiškais. Karštoje diskusijoje buvo raliesti visi didieji bažnyčios tėvai: Chrizostomas, Augustinas, Jeronimas, Bazilijus, Ambrozijus ir kai kurie šventieji. Praktikiniai mokslai buvo maišomi su teologija. Kad pietiniame žemės pusrutulyje galėtų būti antipodų, kunigams atrodė visiškai negalimas daktas. Jeigu būtų kita žemės pusė apačioj ir jeigu tenai gyventų žmonės, tai jie turėtų vaikščioti aukštyne kojomis! Panašiai būtų ir su angelais, su lietumi, sniegu. Pagaliau, kaip tie žmonės, gyvuliai, daiktai galėtų laikytis, nenukrisdami į bedugnę? Tai daugiau negu absurdas, rėkė kunigai. Antipodų buvimas esąs priešingas šv. Raštui. Tarus, kad ten gyvena žmonės, reikėtų pripažinti, kad jie yra kile ne iš Adomo ir Jevos, o tatau prietarau "šventam mokslui," jog visi žmonės yra kile iš vienos poros...

(Bus daugiau)

Spaudos Apžvalga.

Redaguoja Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke.

Jungtinės Valstijos atsisako pripažinti Sovietų pretenzijas į Baltijos valstybes.

Bostoniškas "Christian Science Monitor" rugpiučio 15 dienos laidoje įdėjo savo korespondento iš Washingtono straipsnį "U. S. Declines to Recognize Soviet Claim to Baltic Areas," kuriame jis rašo:

"Šiandien patirta, kad Jungt. Amerikos Valstijos atsisakė pasekti Londono pavyzdį, suteikiant kad ir daliną pripažinimą Rusijos pretenzijoms į Baltijos valstybes.

"Ši vyriausybė yra aiškiai nusistatę stovėti po šio karo už mažųjų Rytų Europos šalių tautinę, politinę ir ekonominę nepriklausomybę, nežiūrint spaudimo priešingą kryptimi.

"Tuo pačiu metu Jungt. Amerikos Valstijos nėra matomai susirupinusioms dabartinių Britų vyriausybės veiksmų, išmetančių iš oficialaus diplomatinio sąrašo Estijos, Latvijos ir Lietuvos ministrų vardus, nors ir suteikiant jiems specialias 'privilegijas' ir pripažinimą ant 'esmeninių' pagrindų.

"Čia tikima, kad Londonas sutiko tą pakeitimą padaryti akivaizdoje stipraus Sovietų diplomatinio spaudimo ir kairiojo sparno efektyvumo. Washingtonas, tačiau, neskaito, kad tai reikėtų, jog Britai yra pasiruošę pritariti panaikinimui tų mažųjų valstybių aiškiai lauziant Atlanto Čarterį.

"Kaip čia aiškinama, Amerikos pozicija nėra tiek aktyviai reikalauji, kad Estija, Latvija ir Lietuva būtų laisvos, bet kad mes nuolat ir nesvyruojančiai atsisakysime pripažinti bet kokią jų suvereniteto pakeitimą, nežiūrint ar tas pakeitimas bus padarytas Amerikos sąjungininkių ar priešų.

"Yra žinoma, kad Baltijos tautų pokarinio statuso klausimas iškilo kai prieš kelias mėnesius į šią šalį atvyko Sovietų premjeras Vjačeslav Molotovas. Nors, kaip suprantama, rusai jaučia, kad tų mažųjų šalių kontrolė yra būtina apsaugojimui šiaurės ir Centrinės Rusijos, Jungt. Amerikos Valstijos, matomai, jaučia, kad Baltijos klausimas gali būti išspręstas po karo tikrai ir draugiškai.

"Čia yra stiprios simpatijos rusų pozicijai, ypatingai akivaizdoje įrodyto Sovietų spėjimų tikslumo, kad mažosios valstybės prie jos vakarų sienų bus panaudotos kaip kelias užkariavimams, ar kaip ašteliai. Nežiūrint tai, čia yra labai daug oficialios simpatijos Estijai, Latvijai ir Lietuvai, į kurias žiūrima, kaip į bejėgi galinusių tautų įkaitą.

"Amerikos pasitikėjimas, kad Britų vyriausybė nepakeitė savo pagrindinio nusistatymo, kiek tai liečia Atlanto Čarterio pritaikymą Europoje, yra sustiprinamas fakto, kad ši vyriausybė nebuvo informuota apie Britų projektuojamą nusistatymo pakeitimą Pabaltės valstybių atžvilgiu. Akivaizdoje klaidaus Londono ir Washingtono kooperavimo, išrodo tikrai, kad Britų užsienio reikalų ministerija buvo iš anksto informuota šia šali, kiek tai liečia tokį didelį nusistatymo pakeitimą.

"Kaip čia interpretuojama, Britų paskyrimas Pabaltės ministrų į specialią kategoriją nereiškia, kad

Londonas visiškai sutiko su aiškiu Sovietų noru gauti sąjungininko pritarimą, kiek tai liečia tų trijų kraštų kontrolę ateityje.

"Faktiniai, Amerikos nuomone, Britų žygis buvo padarytas kaip geros valios žestas Sovietų Sąjungai tuo momentu, kai pastaroji nesėkmingai visą šalį atakos sunkumą ir, matomai, reikalauja padaršimo ir solidarumo."

Panašų straipsnį rugpiučio 15 dienos laidoje įdėjo plačiai skaitomas ir įtakingas New Yorko dienraštis "The New York Sun."

Tenka atkreipti dėmesį į Sovietų propaguojamą mintį, kad mažosios Baltijos valstybės esančios pavojingos jos saugumui, nes vėlesni įvykiai tą įrodė. Musų nuomone, tas įrodymas buvo kaip tik priešingas. Kaip žinoma, vokiečiai labai greit perėjo per Sovietų okupuotą Baltijos valstybes, kurių gyventojai sukilimu sunkino Sovietų kariškų veiksmus. Visai kas kita būtų, jei Sovietai nebūtų okupavę Baltijos kraštų. Pradėjus vokiečiams puolimą, jie būtų gynę ir neabejotinai kvietęsi į pagalbą Sovietus kaip sąjungininkus. Deja, Sovietai savo kariškoms avantiūroms prieš Baltijos valstybes, Suomiją, Lenkiją ir Rumuniją kaip tik patarnavo agresoriui ir palengvino vokiečiams nuteikti prieš jų Baltijos kraštų gyventojus, vykdančią žiauria Sovietizaciją ir masines gyventojų deportacijas.

Kaip Atlanto Čarteris atrodo šiandien.

Ryšium su Atlanto Čarterio sukaktuvėmis "Foreign Policy Bulletin" šių metų rugpiučio 21 dienos numerio įdėjo Vera Micheles Dean straipsnį, kuriame sakoma, kad nuo jo pasirašymo vieni Čarterio punktai buvo kritikuojami, o kiti jau pergyveno praktiškos politikos bandymą. Dabar jau pradedama eš įsitikinti, kad "visų valstybių naudojimas... priėjimu lygiomis sąlygomis prie jų buvimui reikalingų pasaulio žaliavų ir prekybos" negali būti atsieta, nepažeidžiant Jungtinių Tautų taisyklių, munitų ir imigracijos politikos, ypač, kiek tas liečia toliau nuprogresavusias šalis.

Panašiai eš aiškėja, kad "grąžinimas suvereninių teisių ir savivaldos tiems, iš kurių tas jėga buvo atimta" negali būti įvykdytas be tam tikrų kvalifikacijų, jei nenorima pasaulio grąžinti atgal į anarchiją, kurioje didelės ir mažos suvereninės tautos nekreipia dėmesio į tarptautinės bendruomenės visumą.

Tuo tarpu gi Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Sovietų Sąjungos derybose šios trys valstybės nutarė, bent dabarčiai, nesvarstyti Rusijos reikalavimų vienokia ar kitokia forma kontroliuoti Baltijos valstybes ir Lenkijos, Suomijos bei Rumunijos dalis. Šitie reikalavimai eš turės būti svarstomi Atlanto Čarterio šviesioje, kad nebūtų "jokių teritorialinių pakeitimų, kurie nesutinka su tų žmonių laisvai išreikšta valia" ir kad sutartį pasirašiusieji "nesiekia teritorinių ar kitokių padingimų..."

Atlanto Čarteris ir apsišprendimo teisė.

"New Europe" rugpiučio mėnesio numeryje įdėjo Joseph Sulkowski straipsnį

"The Atlantic Charter and the Principle of Self-determination," kuriame rašoma: "Anglų-Sovietų 1942 m. gegužės 26 d. susitarimas ne tik įžangoj sumini Atlanto Čarterį, bet faktinai penktame paragrafe panaudojo Carterio formulę, kad susitariančios šalys nesiikia 'aggrandizement'."

Buvę reikiama tam tikro skepticizmo, ar tas nuostatas reikiama Sovietų Rusijos atsisakymą nuo teritorialinių siekimų, kuriuos prieš kiek laiką ji statė strateginiais sumetimais. Ryšyje su tuo buvo pabrėžta, kad ši klauzulė neliečia teritorijų, kurios įjungtos į Sovietų Sąjungą prieš jos istojimą į kara Jungtinių Tautų pusėje ir prieš jos prisidėjimą prie Atlanto Čarterio. Ši pažiūra tačiau negali būti priimtina.

"Aiškiai militarinis Sovietų Rusijos kariškių valstybių teritorialinio statuto pakeitimas šiame kare negali būti skaitomas galutinu. Faktas, kad okupacijas pasėkoje kai kuriose teritorijose padaryti plebiscitai negali pateisinti jų inkorporacijos į Sovietų Rusiją dėl to, kad tiems plebiscitams truko pagrindinės sąlygos—tautos valios laisvo pasireiškimo. Tokiu būtu esant visai aiškiai situacijai, jokia priešinga interpretacija negali būti bona fide apginama."

Iš Musų Redakcijos Archyvo.

Dievas nepaklausė "Laisvės" redaktorių.

Kai Amerikos komunistų partijos lyderis Browderis buvo teisiamas už pasų klavimą ir Amerikos valdžios apgaudinėjimą, tai "Laisvės" bolševikai nusiuntė jam telegramą, ir teismai ir jos turinį atspausdino "Laisvėje." Jis buvo toks: "Gerbiamam Earl Browderiui, U. S. Distrikto Teisme, New York City. — Geriausios Tamstai kloties ir lai Dievas Tamstai padeda!" Kaip dabar jau visiems žinoma, Browderis buvo nuteistas ir pasodintas kalėjimui. Taigi ponas Dievas "Laisvės" redaktorių maldos neįsklausė.

Kolijo Angliją ir Francūziją.

Tais metais, kuomet Anglija ir Francūzija bendromis spēkomis kovojo prieš Hitlerio siaubą, "Laisvės" 35-iam numery musišiai komunaciai rašė: "Anglijos ir Francijos imperialistai pridengia savo karo provokaciją tuo, kad buv Vokietija gaunanti žibala iš Sovietų, tai girdi, reikia užimti tuos šaltinius, kad Vokietija negalėtų žibalo gauti."

Reiškia, Anglija ir Francūzija darė tokį kaltinimą Sovietams tyčia, kad pateisinti savo karo žygius. Anot "Laisvės," tai buvo "provokacija."

Bet tam pačiam "Laisvės" numery, pirmutiniame puslapy, musišiai komunaciai džiaugėsi, kad: "Per mėnesį iki sausio 20 d. iš Sovietų išvežta į Vokietiją 410 vagonų žibalo. Nuo sausio 11 iki 20 d. vokiečiai kasdien gavo iš Sovietų po 30 iki 40 vagonų miežių."

Taigi pati "Laisvė" nurodė, kad Stalinas šelpė Hitlerį ir žibalu ir miežiais. Tai kur čia Anglijos ir Francūzijos "provokacija"? P. K.

DANIJOJ SABOTAŽAS.

Danijoje, netoli nuo Kopenhagos, anadien išlėkė ir padanges didelė celiiozo dirbtuvė, kuri gamindavo vokiečiams karo medžiagą. Londono žiniomis, čia buvęs sabotažas.

"Bangos" Liuoslaikiu

Merginos, kurios lavinasi karo laivyno tarnybai, Amerikoje yra vadinamos "bangomis" (waves). Čia burlis tokių "bangų" iš Smitho kolegijos leidžia liuoslaikį prie piano ir dainų.

VOKIEČIAI SKELBIA SAVO KOLONIZACIJOS PLANUS.

Neseniai davėme ištrauką iš Vokietijos žemės ūkio ministerio Backe kalbos, kurioje jis pareiškė, kad dabar vokiečiai "žemės turi pakankamai." Backe, kaip matyti, pasiėmė "Rytų kolonizacijos" propagavimo misiją. Beveik kas sekmadienį jis važinėja po įvairias Vokietijos vietas ir propaguoja tą mintį. Apie paskutinę Backės kalbą, kurią jis pasakė Austrijos mieste Wels, praneša "Neue Zuercher Zeitung" (VII. 21) korespondentas iš Berlyno.

Backe išvaduojimus korespondentas vadina "svarbia programine kalba." Vokiečių ministeris patvirtino, kad "Vokietija pasiryžusi atnaujinti savo seną kolonizacinę politiką Rytų Europoje." Tokiu būdu Vokietija vėl atgaivins savo tradiciją iš viduramžių laikų. Kaip anais laikais vokiečiai peržengė Elbos upę ir tuos kraštus kolonizavę, taip "po taikos pasirašymo nauja vokiečių ukininkų banga pasiūps į Rytus." Pačioje Vokietijoje gyventojų turtumas sumažėjęs, nes smulkieji ukiniai joje busią sujungti kruvon. Vokiečių ukininkai turi "didelį uždavinį kolonizuoti naujasias erdves ir laimėti jas vokiškumui." Niekas neturįs baimintis laukiamų sunkumų. "Rytų Prūsija šiandien nebūtų (vokiečių) ukininkų kraštas, jeigu ten nebūtų prieš šimtmečius nuėję tukstaniai ukininkų iš Zaleburgo."

Tenka pasakyti, kad jo kalba yra daugiau negu aiški. Išakmiai pabrėždamas Zaleburgo kolonistus, kurie buvo apgyvendinti Rytų Prūsijoje, vokiečių ministeris duoda progos prisiminti, kad nuo šios vokiečių kolonizacijos politikos. "Deutsche Zeitung im Ostland" (VII. 9) rašo, kad Warthelande (nuo Lenkijos atskirtoje Poznanės srityje) ešą baigiami apgyvendinti vokiečiai, kurie buvo repatriuoti iš įvairių kraštų. Iš Latvijos ir Estijos ešą apgyvendinta 80,000 žmonių; iš Voluinės ir Galicijos — 134,000; iš Liubino ir Cholmo sričių — 30,000; iš Besarabijos — 93,000; iš Bukovinos — 95,500 žmonių. Kolonistų ešą dar per mažai, bet "po laimėjimo" tas klausimas bus išspręstas, kai į "vokiškus Rytus" atvyksia žmonių, norinčių ten apsigyventi. Taip pat iš Vokietijos atsirasia išeivių, kurie gausią naują gimtinę. Bet ne vien tikai ukininkai busią ten apgyvendinami, o ir amatininkai, kurių dabar stinga.

Laikraštis sako, kad dabar jau visiems laikams išnyksiančios "Rytų vokiečių tradidijos," kuomet, pav., vokiečiai turėję tarnauti rusų, lenkų ir kitokiose kariuomenėse.

Laikraštis, išminėjęs repatriantus iš įvairių šalių, kažkodėl nieko nesako apie repatriantus iš Lietuvos.

Kitam numeryje (VII.10) tas pats laikraštis praneša, kad "konfiskuotas buvęs lenkų turtas" ešą rezervuojamas vokiečių kariams, kai jie sugrįš iš fronto. Tie kariai, kurie jau dabar norį tą turtą gauti (matomai, nebentinką karo tarnybai), turį kreiptis į kariuomenės vadovybę ar į SS. Apie 200 objektų jau ešą paruošti perduoti "tikron nuosavybėn." 70 nuos. tų objektų susideda iš maisto ir smulkios prekybos krautuvų, likusieji—tabako, geležies ir tekstilės krautuvų.

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the life and traditions of our country, the United States of America, to revere its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

AMERIKOS MIESTAI PASVEIKINO SAVO VIENVARDZIUS EUROPOJE.

Jungtinėse Valstijose yra remia kaip Europoje. Čia vėl a Paris, Moscow, Warsaw, Vilna ir t. T. Taisi Labor Day šventės proga visi tokie miestai nuriuntė savo vienvardžiams miestams Europoje pasveikinimų. Čia o Informacijų Biuras Washingtono vieno iš savo pavilkinimus surinko, išvertė juos į atatinamas kalbas ir išsuntinėjo trumpomis radijo bangomis Europai.

Miestelio valdyba iš Berlin, Pa., parasė Vokietijos Lenkui šitokių turinio sveikinimą: "Mes vedam karą ne prieš vokiečius, bet prieš jų bepročius vadus. Mes gi bam dieną ir naktį, auginam javus, kasam anglis, liejam kanuoles ir statom tankus, kurie sugriauš tą vergiją, kurioj jūs esat paveikti."

Vermonto valstijoj yra nedidelis miestelis Moscow vardu. Jo valdyba nusiuntė pasveikinimą rusų Maskvai, prižadėdama gaminti maistą ir kovoti išvien, iki fašizmas bus visiškai nugalėtas.

Iš Athens, Pa., pasveikinimas nusiųstas Graikijos sostinei Atenams. Denmark, Wis., pasveikino Danijos žmones. Oslo, Minn., nusiuntė broliškų linkėjimų Norvegijos sostapylui, kuris taip pat vadinasi Oslo.

Lenkų Varšuvai pasveikinimų nusiųsta iš Warsaw, N. C.; čekų Praga pasveikinta iš New Prague, Minn.; olandų Amsterdamas — iš Amsterdam, N. Y. Ir taip toliau.

ALIANŲ POZICIJA ŽYMIAI PACERĖJO.

Minėdama trijų metų karo sukaktį, Anglijos spauda atranda, kad šiandien alianų padėtis yra daug geresnė, negu buvo karo pradžioje. Dabar svarbiausis alianų uždavinys ešą išlaikyti "sausžemio tilto" tarp Volgos ir Nilo.

AUTOMOBILIAI PAIMSIĄ DAUGIAU KAIP 30,000 GYVYBIŲ.

National Safety Council įspėja, šmet Amerikos automobilių nelaimėse busią užmušta daugiau kaip 30,000 žmonių, jeigu nelaimingi atsitikimai kartosis tokiu pat dažnumu, kaip iki šiol.

FRANCUZAI NEGAUNA TIKROS KAVOS.

Francuzijoj senai jau kava buvo maišoma su kitomis medžiagomis, o dabar išleistas patvarkymas, kad kavos priemaišas būtų sumažintas nuo 30 iki 20 nuošimčių. Kava maišoma su azuolų gylėmis, cikoriija ir kitais daiktai, kurie kitokiam maistui netinka.

PAJIESKOJIMAI

Kotrina Varneckaitė-Munning, pajieskau Kastantino CEPULEVICIAUS, iš Lietuvos paeina iš Šiaulių apskrčio, Krupio valsčiaus, Lėplaknio kaimo, seniau gyveno Chicagoje, dabar nežinau kur. Prašau atsisaukti, kurie žinote kur jis randasi, malonėkiti pranešti jo adresą. Aš neseniai iš Lietuvos; noriu su juom susirašyti. Keidė Munzingis (7) 20 Bellevue ave., Montello, Mass.

Pajieskau pusbrolio ANTONO GAILIAUS, pirmiau gyveno Brockton, Mass. dabar nežinau kur randasi. Prašau jį patį atsisaukti, kurie žinote kur jis randasi malonėkiti pranešti jo adresą, busiu dideliai dėkingas. Aš paeina iš Kauno gub., Raseinių apskrčio, Masušių kaimo. Jurgis Balis (8) 22 Creshen st., Philadelphia, Pa.

TIKRAI GERI PREPARATAI

ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO

padarytas iš tikrojo Castile aliejaus, U. S. P. Išlauna pleiskanias ir visokius kitus nešvarumus ir sustiprina odą. 50c. už bonką.

ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC

Aliejus ir Odą Gydančių Vaistų Mišinys. Pažymėtina gyduole dėl plaukų tankinimo ir Odos gydymui. 50 centų už bonką.

Pasirūpinti savo gerumu. Prisiminti, kad per Pastą į visas dalis Siuntyntų Valstijų.

ALEXANDER'S CO.

414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

XXX ALE IR STOCK ALE IŠ KRANO IR BONKOMIS

Valgyklose ir Tavernose reikalaukite tikro Lietuviško alaus XXX arba Stock Ale. Yra visų mėgiamas ir tikrai geras. alus. Vestuvėms, ar parėms, visuomet užsisakykite Brockert's XXX Ale, svečiai juomi bus patenkinti.

Brockert's ALE

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS 81 LAFAYETTE ST., WORCESTER—5-4334 WORCESTER, MASS.

BOSTONO SKYRIUS: 1410 Columbia Road, South Boston, Mass. Tel. SOUTH BOSTON 2271.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

DU DRAUGU.

Prasidėjus karui atsirado daugiau darbų, bedarbių eilės sumažėjo ir išlavintų amatininkų pradėjo pritrūkti. Karo darbai pradėjo traukti darbininkus iš miestų ir nuo farmų. Tarp tokių buvo ir Endi Pendė, 23 metų našlaitis. Jis irgi atvažiavo į didmiestį įieškoti darbo, kurį tuoj gavo, nes buvo sveikas, stiprus, gražaus sudėjimo, mandagus vaikiną. Iš pirmos dienos prie darbo jis susipažino su kitu jaunu darbininku vardu Džianu, kuris pasiskundė, jog esąs nelabai senai vedęs. Endi jam pasiskundė, kad jis yra naujokas, jokių gimininių nei draugų čia neturi ir dar nežino, kur reikės apsigyventi. Pasigalėjęs Džianas pasikvietė jį važiuoti ant kelių dienų pas save, o po tam ketino padėti surasti tinkamą vietą apsigyventi. Endi mielai sutiko. Po darbo susėdė į Džiano karą parvažiuo namon. Prie durų juos pasitiko neapsakomai graži moteris, Džiano jaunoji Rutė. Perstatytas Endi beveik balsu neteko ir akys iš kaktos kuo ne išsoko. Galų gale sugriebęs mandagiai linktelėjo, nusišypsojo ir padavęs ranką pratarė:

„Labai malonu, tikrai labai“...

Rutė jį, kaip svečią, maloniai paprašė į vidų ineiti, davė jam skanią vakarienę ir sutiko priimti ant kelių dienų, nors teisinosi, kad ir jiems patiems vietos stinga. Vietoj kelių dienų, pralinko net ir kelios savaitės kol Endi susirado sau patinkamą vietą, vienok kas vakaras, užbaigus darbą, jis laiką praleido su Džianu ir Rutė. Kas vakaras visi trys susėdė į Džiano mašiną važiudavo sau.

Iki šiol Džianas su Rutė labai gražiai sugyveno ir jautėsi neapsakomai laimingais. Džiaugėsi jiedu susiradę tokį prielankų ir prie jų prisirišusių draugą, vienok po kiek laiko Džianas pradėjo patęmyti kad Endis pasidarė netik per drusus, bet ir per daug meilus prie jo Rutės. Tas jį labai užgavo. Dar blogiau, kad jo Rutė tam visai nesipriešino. Jis jau buvo nutaręs savo draugškumą su Endi pertraukti ir pažinti užbaigti, kaip staiga Endis liko pašauktas kariuomenėn.

Džianas vėl pasiliko sau vienas su savo Rutė, tik kas žin kodėl jis jau nesijautė taip gerai, jo laimė buvo lyg ir neužtikrinta, rodos ko

nors truko. Rutė gi buvo begalo linksma ir rodos jai nieko netrūko. Ji slapta rašinėjo Endi meiliškus laiškus. Už kelių mėnesių likos pašauktas kariuomenėn ir jos Džianas. Nenuliudo ji ir dėl to. Netekus vyro ir meilėtuosio našlaitis. Jis irgi atvažiavo į didmiestį įieškoti darbo, kurį tuoj gavo, nes buvo sveikas, stiprus, gražaus sudėjimo, mandagus vaikiną. Iš pirmos dienos prie darbo jis susipažino su kitu jaunu darbininku vardu Džianu, kuris pasiskundė, jog esąs nelabai senai vedęs. Endi jam pasiskundė, kad jis yra naujokas, jokių gimininių nei draugų čia neturi ir dar nežino, kur reikės apsigyventi. Pasigalėjęs Džianas pasikvietė jį važiuoti ant kelių dienų pas save, o po tam ketino padėti surasti tinkamą vietą apsigyventi. Endi mielai sutiko. Po darbo susėdė į Džiano karą parvažiuo namon. Prie durų juos pasitiko neapsakomai graži moteris, Džiano jaunoji Rutė. Perstatytas Endi beveik balsu neteko ir akys iš kaktos kuo ne išsoko. Galų gale sugriebęs mandagiai linktelėjo, nusišypsojo ir padavęs ranką pratarė:

Vieną vakarą išvažiuavus su mama į teatrą, gyzant vėlai jas patiko baisi nelaimė. Abi jos žuvo automobilių susikūlimu.

Kaip vyras, taip ir meilužis, gavę liudną žinią, atsiskubino paskutinį kartą pažvelgti ir atsiseikinti su ta linksma gražuole, kurią taip karštai mylėjo. Koplyčioje, kur tarp daugybės įvairių gėlių, baltuose rubuose, gulėjo pašaruota Rutė su motina, vėl susitiko du draugai, tik šį kartą kareivių uniformose. Nusiminę, su sąsaramis akyse, jie vėl paspaudė vienas kitam ranką. Džianas patylom pakuždėjo:

„Tai jau viskas užbaigta“...

„Taip, viskas,“ rodos kad tik sau, pakartojo Endis.

Ir čia, ant visados, vėl persiskyrė tie du draugai.

B. Guiskienė.

PERDAUG NUTILOM.

Pasirodžius mintim, jog mes vieni kitus per daug kritikuojam, užspuldinėjame, visos diskusijos užsibaigė. Nutilom. Turbut visos pasiryžom laimėti draugės Guiskienės žadama dovaną. Laimėti tylyjimu. Pirm to moteris peikė vyrus, o vyrai moteris. Mano manymu tas nieko nekenkė. Pas abi lytis ta pati tulžis ir visko pasitaiko. Vienok kaip ten nebūtų, vyrai įstengia geriau tarp savęs sugyventi. Nors kartais ir ausis vienas kitam apskaldom, vienok išriša klausimą. Moterys to neįstengia. Nežiūrint kaip mes vieni

Churchillio Žmona Tarp Amerikos Slaugiu

Nuotraukos vidury, vienplaukė, yra parodyta Mrs. Churchill, Anglijos premjero žmona tarp amerikiečių slaugių Londone. Mrs. Churchill įsteigė joms klubą Anglijos sostinėje.

KOKS GRAŽUMAS...

Koks gražumas lietuvaitės, Koks saldumas jos šypsa, Tartum meilės jį dievaitė, Taip miela, žavi visa.

Taip gražiai ji romansuoja! Jos luptės kad prašneks, Tai krutinė tik alsuoja, Tarsi kvapo neužteks.

Jos gi žvilgsnis, tarsi žaibas, Pavers širdį tau įsiai; Liemenėlis aukštas, laibas— Glamonėtum amžinai...

Tarp gražiausių ji gražiausia, Kas gi gali ją pavyt? Kas gi gali gražumėlį Lietuvaitės apskyt!...

J. Steponaitis.

SVEIKATOS DALYKAI.

Klausimas: Ar galima atitaisyti kreivas vaiko kojas? Jei galima, tai kokių būdų? —K. S.

Atsakymas: Tai priklauso nuo vaiko amžiaus ir nuo to, kiek jo kojos kreivos. Jauniems vaikams daktarai atitaiso kojas lengvai, jeigu jos neperdaug kreivos, įdedami jas į tam tikras formas. Sunkesniuose atsitikimuose gali būt reikalinga operacija.

Klausimas: Mačiau kažin kur parašytą, kad žmogaus smegenys auga tik iki 15

metų amžiaus. Sako, 70 metų amžiaus vyras turi tiek smegenų, kiek ir 15 metų vaikas. Ar tai gali būt tiesa? —B. J. A.

Atsakymas: Jeigu ir nevisai tiesa, tai netoli nuo to. Medicinos mokslas sako, kad žmogaus smegenys auga iki 15—18 metų amžiaus, kuomet jos sveria, maždaug, 1,360 gramų (arti 3 svarų). Nuo 60 metų amžiaus smegenys eina mažyn. Pasiekus žmogų 80 metų amžiaus, jo smegenys nustoja apie 6 nuosimčių svorio.

Klausimas: Ar teisybė, kad žmonės serga vėžio liga nuo aluminio puodų? —K. S.

Atsakymas: Kiek mums yra žinoma, medicinos mokslas šito netvirtina. Ir bent, drai da nėra įrodyta, kad šiandien vėžio liga yra daugiau paplitusi, negu seniau, nes niekas nežino, kiek žmonių nuo jos mirdavo seniau. Pagaliau, jeigu ir būtų tiesa, kad ši liga dabar yra daugiau paplitusi, negu seniau, tai da nereikėtų, kad ją akstina aluminio puodai. Gal yra visai kitokia priežastis.

PETRO TIŠKEVIČIAUS LAISKAS IS ARMIJOS.

Mūsų LSS Centro Komiteto išdininio P. Tiškevičiaus šeima gavo laišką nuo savo sunaus kareivio, kuris stovi Camp Gordon, Augusta, Georgia. Laiškas adresuotas motinai ir skamba šitaip:

Sveika gyva, mano brangioji motinėle! Aš, brangioji mano motinėle, jusų rašytąjį laišką gavau. Tai puikus laiškas! Kaip aš buvau namieje, tai niekados nemaniau, kad mama taip puikiai moki laiškus rašyti! Aš jį skaitau po kelis kartus ir džiaugiuos lyg mažas vaikas. Tai brangiausia man dovana, tai brangiausias man turtas — skaityti mano brangiausios motinėlės rašytąjį laišką!

Džiauguos, kad mama šimet pasiėmė atostogas. Jums jau senai jų reikėjo. Dirbti ir dirbti dirbtuvėje, paskui triusti namuose, apžiūrėti gėles darže ir rupintis manim, aišku, gali išsiseiti jums ir sveikata, mieloji mano motinėle. Sveikata yra brangus žmogaus turtas, užtat ją reikia saugoti...

Pasiūnėu savo paveikslus. Kaip gausi ir pažvelgsi į juos, tai nenusigąsk, kad jusų sunelis Petras murzina veidu stovi. Tai atmintis mano sunkaus manevrų darbo. Aš jau rašiau jums kartą, kaip mes išvažiuojame ir parvažiuojame iš manevrų. Bet kaip po to išvykome į kariškus pratimus, tai per šešias savaites „mušėmės su priešais.“ Aš esu inžinerijos korpuse. Inžinerių užduotis:

pastatyti per upes tiltus ir pastatyti per upes tiltus ir pastatyti per upes tiltus. Toje srityje esu jau ekspertas. Bemaž turime nutiesiam tiltą per plačiausią upę. O jeigu mūsų „priešas“ nutiesia — mūsų korpusas suardo jį į kelias sekundes! Turėjome keliatą pratimų su tankais, kaip juos reikia sulaukyti. Sunkus darbas. Bet mes turime geriausią mašiną, pasaulyje ir su jos pagalba — tankus sustabdome. O kada su stabdoma, tai galite įsivaizduoti, kas su jais atsitinka...

Kada užbaigėme pratimus ir parvykome į savo stovyklą, mūsų karininkai gražiai mumis išgyrė, nes mes visus savo „priešus“ nugąlėjome ir pavojų išvengėme. Dabar gulime ir silsimės. Buvo ketinę ruošti antirus manevrus, bet, kiek girdėt, atidėjo. Gal but, pasinaudojęs ta proga parvyksiu jums apilankyti.

Aš tikiu, kad jus ir Helena (jo mergina) labai rupinatės manim. To nereikėtų, nes armijoje nėra jau taip bloga, kaip

Sveikata—Brangiausias Turtas.
SVEIKATA LIGONIAMS
Pamokins but Sveikais.
Gydymas visokių ligų Saknėmis, Augmenimis, Žievėmis, Žiedais, Sėklomis ir Lapais. Joje telpa 311 vardu visokių augalų, žiedų, sėklų, lapų ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. (Prašau iš Kanados stamno nusiųsti Kanados doleris dabar tik 80 centų.) Pinaus geriausia siųsti Money Orderu, arba popierini doleri laiške. Adresas: (-) PAUL MIKALAUSKAS 140 Athens street, SO. BOSTON, MASS.

APIE VALGIUS.

KAIP KEPTI KIAULIENĄ.

Kad kiaulienos kepsnis išeitų gerai, karštis pečiulyje turi siekti 480 F laipsnių. Mėsa turi pabūti šitokiam karštyje 20 minučių, kad apspirgų. Tuomet karštį reikia sumažinti iki 300 laipsnių ir kepti kol gerai iškeps (kiekvienam svarui mėsos duodama po 30 minučių).

Kepsnis turi but padėtas keptuvėn taukais į viršų. Keptuvė neturi but uždengta. Ir nereikia pilti vandens į keptuvę. Mėsa pasudoma dedant į pečių. Šviežiai kiaulienai duoda po šaukštuką druskos kiekvienam svarui. Šakoma, laistyt kepsnį nesą reikalo. Nelaistytas esąs gardesnis ir trapesnis.

Kiauliena skiriasi nuo jautienos tuo, kad jos skonis randasi riebaluose, tuo tarpu kaip jautienos skonis yra raumenyse. Todėl kiaulieną reikia kepti mažesniai karšty ir ilgiau, nes dideliu karšty taukai greitai išstirpsta ir mėsa pasidaro sausą, negardi.

Vadinamąjį pork-čapsą reikia apgruzdinti karštuose taukuose, paskui reikia uždengti ir spirginti ant lėtos ugnelės. Pork-čapsu mazgot vandeniu nereikia. Reikia tik nušluostyti sausą drėgnu audeklu. Tada reikia apibarstyti druska, pipirais ir apdulkinti miltais. Dek pork-čapsą į karštą, storą skaudradą. Dek staciū, taip kad riebaluoti kampai gultų ant skaudrados. Tuo būdu jie pagrus ir pasidarys taukų, kuriuose pork-čaps galės spirgti. Apgruzdink abudu šonu gražiai. Jei taukų išrodys per daug, nupilk juos. Tuomet skaudradą uždenk ir lai spirga ant lėtos ugnelės nuo 20 iki 30 minučių. Jei čapsai stori, reikia spirginti nuo 30 iki 40 minučių. Kartas nuo karto čapsus reikia apversti.

PRIEDAS IS BUROKELIŲ.

Išvirk kelis burkėlius ir smulkiai supiaustyk. Supiaustyk didelį žalią cibulį ir vieną kas įsivaizduoja. Maistas duodamas geras. Drabužiai neblogi. Išsename kas rytas ant pamokų, pasimankštiname—ir vėl liuosi. Aš esu sveikas ir linksmas. Jie čia mane net praminė: „Laughing boy.“ Jeigu jau taip būtų bloga, tai juokų mes nekreštume — vaikščioutume nuiliudę, nusiminę. Taip nėra. Žinoma iškart, kada patenki į armiją—atrodė nei šis, nei tas. Bet kada išmoksti armijos tvarką — juokas tik tarnauti! Žinai, mieloji mano motinėle, kaip gaunu nuo jusų „cookies“, tai visi džiaugiamės. Nes jus juos geriausiai ir gardžiausiai iškepatė! Malonu man girdėti, kad tėvelis ir brolis Walteris yra sveiki, druti. Taip ir reikia... Jusų mylintis sunus.

Peter Tiškevičius.

ZALI KOPUSTAI SU RUGSČIA SMETONA.

Ima smulkiai supiaustyto kopusto 4 žmonėms. Apypilni puoduką rugsčios smetonos. Porą šaukštų acto. Pusę šaukštuko druskos. Pusę šaukštuko paprikos. 2 šaukštus cukraus. Žiupsnį salierų sėklų. Actą, druską, cukrų ir papriką sudeda į rugsčią smetoną. Sumaiso ir užpila ant kopusto. Prideda salierų sėklas ir pakrata, kad kopustai gerai apsigelėtų. Valgo šaltus su mėsa.

NACIAI EISIA KRYŽIUOČIŲ KELIAIS.

Mes jau keliais atvejais rašėme apie Vokietijos kolonizacinius planus Rytų Europos valstybėse. Dabar patyrimė, kad Dresdeno Banko valdybos narys Dr. K. Rasche buvo nuvykęs į Olandiją, kur Haagoje laikė paskaitą apie vokiečių sumanymus kolonizacijos srityje. Savo paskaitoje jis apžvelgė vokiečių kolonizacijos istoriją, išskiriant pamindamas, kad vokiečiai kolonizavo Rytų Prusiją, Klaipėdos kraštą ir buvo nuėję iki Dauguvos. Tai esąs kryžiuočių ordino nuopelnas.

Kalbėdamas apie dabarties vokiečių kolonizacinius planus, Rasche išsireiškė, kad „šiandien vėl atsidaro kolonizaciniai galimūmai.“ Jiems kryptį nurodęs Adolfas Hitleris savo „istoriniu“ pareiškimu, kuris skamba taip: „Mūsų užsienių politikos busimas tikslas neturi būti nei vakary, nei rytų orientacija, bet Rytų politika ta prasme, jog mes turime praplėsti mums reikalingą erdvę.“

FOR VICTORY BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

Taisosi Po Dieppe Žygio

Čia yra parodytas Amerikos lakunas leit. Junkin, kuris buvo sužeistas laike aliantų atakos ant Dieppe (Francuzijoje). Jis gydosi kanadiečių ligoninėje Anglijoje.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Vorint kad pagarsinimas tiktų GREIT, reikia gerinti darbininkų administracinių darbus. PAVESOP. UO VAKARŲ. Sumindant per patalą reikia patalpa iš anksto, kad pagarsintu mus ne vėliau kaip panedė. Vėliau greit darbininkai ir tos švartės numėsi nespėjama patalpa.

Vorint kad pagarsinimas neuždėdintu skėsi ar pagarsinimui eiktų slūgti ir mokinėti.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpa pranešima patalpinam už \$1.00 už didelius garbinimus skatoma nuo colio.

Už paplėskotimus darbininkų, paratimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už šodį. Stambesniems raidėm antgalvis—15c. extra.

„Kieles“ premiatoriams už „Kieles“ giminę ir draugą, kaina 1c. už šodį. Mažiausia pajalke, jimo kaina 65c.

Norint pajalkeit su paveikslu, reikia pasijut fotografiją ir klausit kaina.

KELEIVIS, 636 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

SIELOS BALSAS

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų. 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSIMS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILĖS: TAUTISKOS, SEIMYNISKOS IR DARBININKISKOS. TIKRAI GRAŽI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00. Audimo apdarais \$1.25. Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minkta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaug. Pinigus geriausia siųsti „Money Orderu.“ Popierinius galima siųsti tiesiog paprasčiaime konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir „Keleivio“ adresą ir nepamirškiti prilypti už 3 centus marke.

“KELEIVIS” 636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Isvežtų Rusijon Lietuvos Žmonių Sarašas.

(Žemiau dedame Lietuvos žmonių sąrašą, kurį sudarė Lietuvos Raudonasis Kryžius. Jisai yra paruštas anglų kalba ir bus įteiktas Amerikos Raudonajam Kryžiui ir kitoms įstaigoms. "Naujienu" Redakcija išvertė angliškus paaiškinimus sąraše lietuvių kalbon. Po kiekvieno numerio pirmiausia eina pavardė, vardas ir, skliauteliuose (), tėvo vardas, paskui amžius, užsiėmimas ir skaitutinė gyvenimo vieta Lietuvoje. Sąraše pavardės yra sudėtos abėcėlės eile, t. y. pradedant A ir baigiant Z. Visas sąrašas apima daugiau, kaip 12,000 asmenų.)

- (Tąsa)
2392. Drozdovskienė, Emilija, 52 metų.
2393. Drozdovskaitė, Emilija (Liudo dukrė), 12.
2395. Dručiūnas, Jonas (Nikodimo sunus), 40, kareivis, Panevėžys.
2396. Druktenis, Vincas, 76, ukininkas, Budai, Eržvilkas.
2397. Druktenienė, Valerija (Felikso dukrė), 60, ukininkė.
2398. Drutas, Jonas (Juozo sunus), 46, ukvedys, Sačininkai, Vilnius.
2399. Drutas, Valerijonas, 50, prekybininkas, Vilnius.
2400. Drutienė, Paulina, 40, šeimininkė.
2401. Drutys, Boleslovas (Stasio sunus), 44, ukininkas, Vainiškiai, Punkskas.
2402. Drutienė, Magdalena (Motiejaus dukrė), 32, ukininkė.
2403. Drutytė, Ona (Boleslovo dukrė), 18.
2404. Drutys, Kostas (Boleslovo sunus), 16.
2405. Drutys, Antanas (Boleslovo sunus), 11 metų.
2406. Drutytė, Anelė (Boleslovo dukrė) 6 metų.
2407. Drutys, Jonas (Boleslovo sunus), 8 metų.
2408. Drutys, Juozas (Boleslovo sunus), 4 metų.
2409. Drutytė, Genė (Boleslovo dukrė), 2 mėnesių.
2410. Drutytė, Marija (Boleslovo dukrė), 3 mėnesių.
2411. Družinskis, Mečys, gimęs 1909, darbininkas, Varėna.
2412. Družinskienė-Karpičiūtė, Janina (Petro dukrė), gimęs 1921 metais.
2413. Dobunevič, Petras (Juhauso sunus), 46, Vilnius.
2414. Dobunevičius, Viktoras, 48, tarnautojas, Vilnius.
2415. Dubaševskas, Juozas (Petras), 49, miško sargas, Martinkoniai.
2416. Dubaševskienė, Stefa (Juozo dukrė).
2417. Dubaševskaitė, Jone (Juozo dukrė).
2418. Dubauskas, Viktoras (Antano sunus), 30, Kybartai.
2419. Dubauskienė-Sickaitė, Leonija (Baltraus dukrė), 26, darbininkė, Kybartai.
2420. Dubauskas, Romualdas (Viktoro sunus), 5 metų.
2421. Dubauskas, Algimantas (Viktoro sunus), 9 mėnesių.
2422. Dubauskienė, Marija (Domijono dukrė), 35, siuvėja, Burgaičiai, Kiduliai.
2423. Dubauskienė, Janina (Juozo dukrė), 32, mokytoja, Švenčionys.
2424. Dubauskas, Andrius, 6 metų, Švenčionys.
2425. Dubauskaitė, Jadvyga 3 metų.
2426. Dubickas, Edvardas (Andriaus sunus) 32, daržininkas, Vilnius.
2427. Dubickis, Ignas (Vincos sunus), 45, policininkas, Vilkauskis.
2428. Dubinka, Juozas (Kazio sunus), 26, Kėdainiai.
2429. Dubinovič, Teodoras (Jono sunus), ukininkas, Milkunai, Adutiškis.
2430. Dubickas, Juozas (Antano sunus), gimęs 1911, darbininkas, Balbieriškis.
2431. Dubinskas, Pranas (Balio sunus), gimęs 1905, mašinistas, Kaunas.
2432. Dubinskienė, Veronika (Kazio dukrė), 39, Bobraunikai, Gervėčiai.
- 2432a. Dubinskas, Algirdas (Juozo sunus), 7, Bobraunikai.
2433. Dubinskaitė, Elena (Juozo dukrė), 5 metų.
2434. Dubinskaitė, Marija (Juozo dukrė), 2 metų.
2435. Dubinskaitė, Pranė (Stasio dukrė), 60, Kaunas.
2436. Duda, Juozas, su žmona ir 5 vaikais, 35, miško sargas, Dubutis, Anykščiai.
2437. Duda, Mykolas (Jurgio sunus), 58, inžinierius, Vilnius.
2438. Duda, Vladas (Stasio sunus), kareivis, Vilnius.
2439. Dudaitė, Uršulė (Juozo dukrė), 40, tarnautoja, Kaunas.
2440. Dudek, Irena (Jono dukrė), 26, Vilnius.
2441. Dudelis, Jofimas (Fedoto sunus), 28, darbininkas, Švenčionys.
2442. Dideljanas, Jonas (Fedoto sunus), 36, darbininkas, Švenčionys.
2443. Didenas, Mykolas (Adomo sunus), 43, ukininkas, Nevarėnai, Vilžiai.
2444. Dudenas, Petras (Mykolo sunus), 40, Kaunas.
2445. Dudenienė, Liucija (Jono dukrė), gimęs 1909, mokytoja, Kaunas.
2447. Dundutis, Domas, 30, tarnautojas, Čičiunai, Valkininkai.
2448. Dudutienė, Marija, 25, ukininkė, Čičiunai.
2449. Dudutytė, Marija-Birutė (Domo dukrė), 2 mėnesių.
2450. Dugnas, Povilas, 52, ukininkas, Gikonai, Pandėlys.
2451. Dugnienė su vaiku, 30, ukininkė.
2452. Dukas, Jonas (Jono sunus), 21, ukininkas, Šemoniškiai, Adutiškis.
2453. Dukovienė, Elena (Antano dukrė), gimęs 1922, darbininkė, Vilnius.
2454. Dulevičius, Adomas (Veciaus sunus), 35, Kaunas.
2455. Dulevičienė-Butkutė, Janina (Stasio dukrė), 28, mokytoja, Kaunas.
2456. Dulevičiūtė, Nijolė (Adomo dukrė), 8 metų.
2457. Dulevičiūtė, Gražina (Adomo dukrė), 3 metų.
2458. Dulkė Vladas (Domo sunus), givęs 1911, ukininkas, Vilnius.
2459. Dulkė, (Jono sunus), 37, ukininkas, Ilčiukai, Užpaliai.
2460. Dulkienė, Elena (Jurgio dukrė), 30, ukininkė, Bujauskiai, Jurgelėliai.
2461. Dulkė, Stasys (Igno sunus), 37, mokytojas, Daugirdiškiai, Semeliškiai.
2462. Dumbliauskas, Jonas (Jono sunus), gimęs 1914, darbininkas, Šakiai.
2463. Dumbliauskas, Ignas, 27, Nėnėdė, Kapčiamiestis.
2464. Dumbliauskas, Ljudas (Liudo sunus), 14, mokinyas, Kaunas.
2465. Dumblinė-Petravičiūtė, Bronė (Jono dukrė), gimęs 1902, šeimininkė, Kaunas.
2466. Dambrauskas, Jonas (Mato sunus), 45, Saldutiškis.
2467. Dumbrava, Vytautas (Vincos sunus), 45, tarnautojas, Linkaičiai.
2468. Dumbravienė, Domiceilė, 30, šeimininkė, Linkaičiai.
2469. Dumbravaitė, Birutė (Vytauto dukrė), 12, mokinė.
2470. Dumbrava, Arvydas (Vytauto sunus), 5 metų.
2471. Dumčius, Stasys (Petro sunus), 32, Kaunas.
2472. Dumčiuvienė-Mažulytė, 26, tarnautoja.
2473. Dumčius, Arimantas (Stasio sunus), 1 metų.

Šitie Naujagimiai Savo Tėvų Nematys

Čia yra parodytos dvi karo motinos. Marjorie Burney ir Mary Laughlin su savo naujagimiais kūdikiais, kurių tėvai žuvo Javos saloje kovodami su japonais. Jie buvo Amerikos lakunai.

2474. Dunderis, Vytautas, gimęs 1906, mokytojas, Panara, Merkinė.
2475. Dundulis, Povilas (Igno sunus), gimęs 1894, ukininkas, Maldunai, Joniškis.
2476. Dundulienė, Janina (Kazio dukrė), gimęs 1904, ukininkė.
2477. Dundulytė, Julė (Povilo dukrė), gimęs 1927.
2478. Dundulis, Jurgis (Povilo sunus), gimęs 1931.
2479. Dundulis Povilas, gimęs 1910.
2580. Dundulis, Jonas (Jono sunus), 33, Linkaičiai.
2481. Dundulienė, Olga, 35, ukininkė, Linkaičiai.
2482. Dundulis, Jonas (Jono sunus), 2 metų.
2483. Dundulis, Vincas (Jono sunus), 43, mokytojas, Barzdai.
2484. Dundulis, Kazys (Jono sunus) 36, darbininkas, Kaunas.
2485. Dundulienė, Antanina (Stasio dukrė), 50, Kaunas.
2586. Duobienė, Ona (Jono dukrė), 30, Panemunė.
2487. Duoba, Vytautas (Jono sunus), 30, ukininkas, Panemunė.
2488. Duobienė, Ona (Simo dukrė), 24, ukininkė.
2489. Duobaitė, Liuda (Vytauto dukrė), 5 metų.
2490. Duobaitė, Gražina (Vytauto dukrė), 4 metų.
2491. Duoba, Antanas (Baltaus sunus), gimęs 1898, darbininkas, Kaunas.
2492. Duobienė-Mesokaitytė, Katarina (Jono dukrė), gimęs 1898, šeimininkė.
- (Bus daugiau)

Pekla

BROSIURA SU PEKLOS ŽEMELAPIU IR KITAIS PAVEIKSLAIS.

Parašė A. M. METELIONIS.

Kunigai gąsdina tamsuolius amžina peklos ugnimi ir už pinigų apsiima kiekvieną išgelbėt nuo amžinų kančių pragaro liepsnose. Bet šios knygos autorius parodo, kad visa tai yra melas ir apgavystė, nes peklos višai nėra. Jisai parodo, kad to vietoj, kur Biblija sako buvus kitąsyk pekla, dabar kopustai auga. Ir pridėtas "peklos" žemėlapis tatau patvirtina.

Kaina 25 centai.

Knyga gaunama "Keleivio" Knygynas.

Adresas: "KELEIVIS" 636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas A. M. METELIONI 7747 Navy Avenue, Detroit, Mich.

Žinios iš Nacių Okupuotos Lietuvos

(Gautos požemio keliais.)

LIETUVOS UKININKAI SKUNDZIASI.

Nėra darbininkų, nėra draugų, nėra avalinės ir nėra darbo įrankių.

Kauno dienraštis "I Laisvę" rašo, kad šiomis dienomis tenai įvykęs "Pienocentro" atstovų suvažiavimas, kur vokiečių komisariato atstovas ragino gaminti daugiau durpių, kurios reikalingos pieninėms kaip kuras.

Šito vokiečio raginimą ukininkai atsakė taip: "Durpių gamyboj yra didelių sunkumų dėl darbininkų stokos, dėl neturėjimo darbo drabužių, apavų, kastuvų, be to, durpėms sudėti nėra sandėlių, o naujų statybų vykdyti negalima."

Toliau tas pats laikraštis rašo: "Labai plačiai ukininkai pasisakė ir dėl mokamų kainų už kiaušinius ir pieną. Dabartinės kainos už pieną ir kiaušinius yra labai nepakankamos, ypač atsižvelgiant, kad pieno statymas atima daug laiko. Dėl nepakankamų kainų, daug sugaištama laiko, o dėl ukininkų teisių neįsakyto pastebimas karvių nebebranginimas, o nuo to kencia ir pienuių produkcija."

"Ukininkų teisių neįsakyti" reikia suprasti kaip priekaištą vokiečiams, kad ukininkams vis dar negrąžinama nuosavybė į žemę.

"OSTO" DARBININKUS ZENKLINA KAIP GYVULIUS.

"Deutsche Zeitung im Ostland" (VII. 7.) rašo, kad Vokietijos vyriausybė išleisti įsakymą, kuriuo nusakoma "darbininko iš Rytų" (Ostarbeiter) sąvoka. Pagal aną įsakymą, į tą sąvoką įeina darbininkai, kilę iš Ukrainos, Gudijos ir kitų sričių, kurios yra į rytus nuo "buvusių Latvijos ir Estijos laisvų valstybių." Jie busia už darbą Vokietijoje kitaip atlyginami. Anksčiau buvo paskelbta, kad Vokietijoje jie turi dėvėti užsiūtą ant drabužių raidę "O" (Osten).

JONAVOJE NUŽUDYTAS BUTŲ INSPEKTORIUS.

"Kauener Zeitung" (VII. 9) rašo: "Jonavoje savo bute rastas nužudytas butų inspektorius atsargos pulkininkas leitenantas Kazys Alyta. Policija įšėjo ligšiol nežinomų piktadarių."

MIRĖ VIŠINSKIO ŽMONA

Birželio 27 d. Kaune mirė 63 metų amžiaus susilaukusi Juzefa Višinskienė, žymaus lietuvių tautos atgimimo veikėjo, varpininko Povilo Višinskio žmona. Laidotuvis dalyvavo jos ir jos vyro Povilo Višinskio artimieji bendradarbiai: F. Bortkevičienė, Dr. K. Grinius, D. Slezevičienė, J. Audėnas ir didelis burys kitų kauniečių. Kapuose buv. "Varpo" bendrovės direktorius B. Parnamskas pasakė atsisveikinimo kalbą, kurioje nušviegino lietuvių kultūros ir tautos atgimimo stadiją.

ŽMONĖS NENORI DIRB- TI PRIEŠULI.

Šveicarietis laikraštis "Die Tag" (VII. 18-19) rašo, kad vokiečių okupuotuosiuose Vakarų ir Rytų Europos kraštuose žemės ūkio gamyba ne tik nekylanti, bet mažėjanti. Vokiečių smutas sukėlė "nenorą dirbti priešul." Taip pat opozicija eina visi didyn. Tas pats reiškinys esąs pastebimas okupuotų kraštų pramonės gamyboje. Tuo tarpu karas dabar įnešęs į "medžiagų

Išviję Bolševikus Lietuviai Norėjo Atstatyti Nepriklausomą Lietuvą.

Bet šitas pasilangas sutrukdė nimas vyksta vokiečių kontroliuoti.

Berno laikraštis "Der Bund" įsidėjo straipsnį pavadinimą "Ostland" (svetim- zenkluose). Laikraštis prieda, kad tuojau po to, kai prasidėjo vokiečių karas su Sovietų Rusija, Lietuvoje kilo sukilimas prieš bolševikų jungą. Dar prieš vokiečių kariuomenei ateisiant į Lietuvą, visa jos teritorija buvo išvalyta nuo bolševikų. Lietuvių tauta tuojau pat paskelbė savo valstybinę nepriklausomybę atstatymą ir sudarė savo vyriausybę.

Tačiau Berlynas visų tu įvykių atžvilgiu laikėsi "nepaprastai rezervuotai." Vokietijos sostinės valdžios sluoksniuose buvo pareikšta, kad jie "nieko nežino apie vyriausybės sudarymą Lietuvoje." Netrukus visos kalbos apie tautines vyriausybės nutilo, o paskum atėjo žinia, kad Lietuva, Latvija ir Estija įjungtos į "Ostlandą," kuriame visas gyve-

Toliau laikraštis cituoja Vokietijos ministerio okupuotiems Rytų kraštams A. Rosenbergio pareiškimą, kad Pabaltijo valstybės nusigėžusios nuo caristinės ir bolševistinės Rusijos, bet jos "nesugebėjusios" apsispręsti nacionalsocialistinės Vokietijos atžvilgiu. Todėl joms vienerius metus tekę pakelti bolševikų terora. Vokietijos kariuomenė dabar pakeitusi šių kraštų likimą. Bet Vokietija turinti apsaugoti, kad maskviškasis bolševizmas vėl nepaplistų. "Sveikas tų tautų instinktas tatau suprasias ir pats įšėkosias kelių, kokių būdu panaudojus tas jėgas atstatymui." Pagaliau, Rosenbergas pareiškė, kad Pabaltijo kraštams "politini ir kultūrinį veidą" davę vokiečiai.

Šveicarietis laikraštis daro išvadą, kad Vokietija nori laikyti Rytų kraštus "Didžiosios Vokietijos apsaugoje ir suverenumu."

uždarytas. J. Višinskienė buvo didelė bičiulė su rašytoja Zemaite.

2.500 ŽMONIŲ GAMINA DURPES LIETUVOJE.

Durpių gamyboje šiuo metu Lietuvoje dirba 2,500 darbininkų. Neturint vilties gauti pakankamai anglių, durpes vartoja net pramonės įmonės, kurios ypač jas gamina butinai žiemai. Durpių kasti privalomai turi valstybinių įstaigų tarnautojai ir valdininkai.

DANIJOS RAUDONOJO KRYŽIAUS DOVANA LIETUVAI.

Danijos Raudonasis Kryžius paukojo Lietuvos, Latvijos ir Estijos Savitarpinės Pagalbos organizacijoms po vieną sanitarinį automobilį. Automobilius į Rygą atvežė Danijos Raudonojo Kryžiaus atstovas Mortensen.

"Salomėja", arba kaip buvo nukirsta šv. Jonų galva. Drama vienam akte. Parašyta garsaus anglų raštininko. Vertėtojų kiekvienam perskaityti. 25c.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina, kaip laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pagoniškai tu laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nukristaus misionierių.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijos. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina, kas formos, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokomis formomis, kaip šandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš dešimto šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbonas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštaisy, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasisveikimai ir pareiškimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tamšimą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelais, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorį, sekantį adresu: REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūda kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

MUSŲ DR. JAKMAUH IR KARAS.

Ką veikia jo departamentas Fosių sveikatos reikale, kur žmonių sveikatos apsaugai.

Massachusetts valstijos sveikatingumo departamentas viršininkas yra lietuvis, Dr. Jakmauh (Jakimavičius), todėl lietuviams bus įdomu žinoti, kaip jo departamentas veikia visuomenės sveikatingumui. Reikia pasakyti, kad ne sykį jis buvo jau ir kitų klausiamas, ką jo departamentas veikia civilinių gyventojų apsaugai. Mat, daugelis yra manę, kad jis savo pareigas yra pamiršęs.

Ar kas tikės, ar ne, dr. Jakmauh buvo pirmutinis, kuris paragino visus valstijos departamentų komisarus rūpintis apsauga. Jis ir jo departamentas pirmutinis sušaukė visų valstijos departamentų viršininkų konferenciją ir jiems paaiškino, kad viešosios sveikatos departamentas, kurio jis yra viršininkas, yra pilnai prisirengęs teikti pagalbą bile momentu ir bile kur savo valstijoje.

Išgirdę musų daktarą, kurie "lazy-heads" komikarai kone išvinto iš pavydo, kad ne jie buvo pirmutiniai. Dr. Jakmauh čia ne garbės jieškojo. Tik atliko savo pareigą, kaip garbingas departamentų viršininkas. Vietinė spauda už tai jo į padanges neįskėlė, nors įvyki trumpai ir paminėjo. Pasirodžius mažai žinutei spaudoje, jo raštine pradėjo gauti vis daugiau ir daugiau paklausimų telefonu ir laiškais: kokią dalį civilės apsaugos jo departamentas užima? Dr. Jakmauh paaiškino reikala vietai, per radiją ir spaudą. Da vėliau jis iš klausimų išsamiai išdėstė raštu valstijos gyventojų draugijos posėdyje. Jo raštas neseniai pasirodė spaudoje. Suglaudus, jis kalbėjo apie du klausimus, kurie liečia dabartinės apsaugos reikalus: pirmas, valstijos gyventojų sveikatos saugumo planas, o antras, "vidaus frontas". Abu klausimai reikalauja daug aiškinimo. Bet štai ką jis pranešė visų gyventojų žiniui:

Viešosios sveikatos departamentas yra prisirengęs kiekvienai nelaimėi, kokia galėtų būti pavojinga žmonių sveikatai, kaip tai epidemijos ligos, potvyniai, audros, ugnis ir panašios.

Viešosios sveikatos personalo nariai yra prisirengę duoti patarimus, nurodymus ir pagalbą kiekviename viešosios sveikatos reikale, kur tik jis galėtų iškilti.

Jeigu pasitaikytų vandens poliucija (užteršimas), valstijos sanitarinės inžinerijos personalas yra prisirengęs ir nuo to gyventojus apsaugoti. Vandens saugumas yra vienas iš svarbiausių gyvenimui reikmenų. Chlorinas ir chlorinatoriai yra padėti strategiskose vietose, kad reikalui esant būtų galima juos greitai pavarinti. Vandens inspektoriai taipgi yra parupinti, kad kuogreičiausia pristatytų įtartiną vandens į valstijos laboratoriją patikrinimui.

Viešosios sveikatos departamentas slaugių skyrius yra prisirengęs pagelbėti vietiniams sveikatos skyriams. Maisto inspektoriai ir sanitarijos saugotojai yra įpareigoti visados parnešti maisto pavyzdžius departamentui nuosprendžiui, kokis maistas yra vartotinas, o kokis ne. Maisto tyrimui laboratorijų yra po visą valstiją. Darba jos atlieka greitai ir našiai.

Departamento socialės pagalbos tarnautojos yra įpareigosios daryti tinkamą apžvalgą savo apylinkėse ir teikti pagalbą ištikus nelaimėi.

Iš to, kas aukščiau pasakyta, kiekvienas gali suprasti, kad viešosios sveikatos departamentas yra prisirengęs bet kokiai nelaimėi. Mes turime betgi atsiminti—sąkomo komisijonierius Jakmauh—kad mes turime pasiekti visus valstijos pakraščius ir veikti kartu su Civiliu Apseugos komitetu.

Musų valstija turi astuonius sveikatos rajonus, kurių viršininkai yra komisijonieriaus padėjėjai ir veikia kaip rajono viršininkai. Jie tariasi su vietiniais miestų ir kaucijų sveikatos viršininkais visais sveikatos ir civilių saugumo reikalais.

Kiti šito departamento nariai veikia tokiais reikalais, kaip patalpų bei namų parupinimas, ligoninių evakuacija, greitosios medicinės pagalbos suteikimas ir visokiais kitokiais reikalais, kurie gali netikėtai iškilti.

Kitą klausimą, "vidaus frontą," dr. Jakmauh aiškina taip:

Ką aš iki šiol pasakiau, tai pirmas musų šalies apsigynimo reikalas. Dabar aš norėčiau trumpai peržvelgti musų antrą pareigą, kuri yra nemažiau svarbi. Tai taip

vadinamas "vidaus frontas." Karo laikui reikia daugiau gamybos—laivų, aeroplanų, tankų, kanuolių ir kitų dalykų. Karo reikmenų gamyba yra būtinas reikalas karui laimėti. Kad gamyba būtų našė, kad darbas eitų be pertraukos, darbo žmonių sveikata privalo siekti aukščiausio laipsnio. Kai žmonės pavargsta nuo sunkaus darbo, jų sveikata gali pašlyti. Mes todėl privalome saugotis, kad musų "sveikos mintys sveikuose kūnuose" laikytųsi. Šių dienų vaikai bus rytojaus vyrai ir labai galimas daiktas, kad jie bus kareiviai. Mes todėl turime pasirupinti, kad šitie jauni vyrai būtų kuogreičiausio sveikatos. Ir kartu darbininkų sveikata turi būti apsaugota nuo nuovargos, nuo nedavalgymo, nuo kvėpavimo organų ligų.

Iš tikrų nelaimėi, mes privalome pirmiau apsaugoti motinas ir vaikus. Sveikatos atžvilgiu neprivalo būti apsaugota nei viena apylinkė, nei vienas žmogus. Blogas maistas, susikimšimas, šaltis, visa tai buna epidemijos ligų priežastis. Nors musų valstijoje epidemijos ligų nėra, bet niekas negali užtikrinti, kad jos negalėtų iškilti.

Viešosios sveikatos departamentas labai rūpinasi, kad pasiekti laimėjimai sveikatos srity nebutų prarasti šioje pasaulio krizėje. Nors ir atrodo, kad mes esame saugioje vietoje nuo bombų, nuo sabotazo, aš skaitau, sveikatos atžvilgiu, kad apsaugos reikalas yra musų visų gyvas reikalas. "Vidaus frontas" yra musų visu darbas.

Aš jus galiu užtikrinti, kad veikdami bendrom jėgom, mes savo sveikata apsaugosime. Dr. D. Pilka.

Reikalingi darbininkai. Reikalingi patyrę barmenderiai, vėterkos, virtuvės ir stalų darbininkai (buss boys). Darbas pastovus, mokėstis gera, žymioj lietuvių įstaigoje. Kreiptis asmeniškai ar laišku ir paaiškinti savo patirtimą, pasistaigos advokata F. J. BAGOCIŲ. (-) 302 Broadway, So. Boston, Mass.

NAMŲ SAVININKAI
Kaip su jusu pataisyti? Ruduo jau atejo, tuojaus susilauksime šalčių. Pasirengkite, kad nepridarytų daug bėdos. PAS MUS GALITE GAUT VISOKIŲ IS

Geležies Reikmenų

PLUMBINGU. Geriausios Rūšies PENTU, ALIEJU, STIKLU, SIENOMS POPIERIŲ, Visokių reikmenų prie Elektros. Visokių reikmenų iš GUMOS. Visoks Tavoras gvarantuojamas. Kainos prieinamos. Pristatymas veltui. Užiekit ir Persitinkint.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
A. J. ALEKNA, Savin.
628 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

Majoras Tobin išskrido Meksikon.

Pereitą savaitę Bostono majoras Tobin buvo išskridęs į Meksiko sostinę. American Airlines bendrovė atidarė naują orlaivų liniją tarp New Yorko ir Meksikos miesto, ir pirmam orlaivui išlekiant į Meksiją, svečiai buvo pakviesti New Yorko ir Bostono majorai. Majoras Tobin ketino sugrįžti namon šį utarninką.

Go GREYHOUND RACING
This Week!
POST TIME 7:15 Daily Double 7:05
Easily reached by EL or B & M TRAINS or Busses from No. Shore points
WONDERLAND Race

BLINSTRUB'S Village & Grill
Valgiai Visuomet Šviežys ir Rinktiniai
KURIE NORI JAUKIAI PASISMAGINTI, UŽEIKIT PASISVECIUOTI BLINSTRUBŲ VAITYKLĄ.
VAIDOVILIS—FLOOR SHOW
KABARETAS, DAINOS, SOKIAI!
Floor Show susidės iš žymiausių artistų.
KIEKVIENĄ VAKARĄ IVAIRESNĖ DVI ORKESTROS BE PERTRAUKOS GRIEŽIA NUO 8 VAKARO IKI UZDAROMA.
Kampas D STREET ir BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

POLITIKOS VAKARAS.

Šią sėdę visi pilie kviečiami Lietuvių Salėn. South Bostono Lietuvių Filiečių Draugija kviečia visus savo narius ir bendrai lietuvių publiką dalyvauti politikos vakare, kuris įvyksta Lietuvių Salėj, 309 E st., South Bostone, šios sėdės vakarą, 9 rugsėjo, pradedant 7:30 valandą, pasiklausyti įvairių politinių kandidatų kalbų. Be abejo, bus įdomu juos išgirsti. Bus užkandžių ir pasistiprinimų. Bus dalinamos dovanėlės. Įžanga laisva visiems.

John J. Grigalus, prez.

Lupa senas rėles iš gatvių.

Massachusetts valstijoje yra daug senų rėlių, kurios paskutiniaisiais metais buvo apleistos ir nebevertamos. Dabar, kai karo pramonė prireikė geležies, miestai tas rėles iš kompanijų supirko ir pristatė WPA darbininkus jas lupti. Jie išlupo ir apie 31,000 tonų rėlių. Bet dabar Kongresas napskyrė daugiau pinigų WPA darbininkams, todėl rėles lupti miestai turės samdyti privatinius rangovus. Išluptas rėles miestai parduoda geležies kompanijoms. Esą dar apie 75,000 tonų to "džionko" neišlupta.

TEL. SOU 2712
Dr. J. C. Seymour
(LANDZIUS)
Specialybė: Akių, Vidurių Ligu, Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartojia vėliausias konstrukcijas X-RAY Aparatą.
Pritaiko Akinius.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

BOSTON REALTY TRUST
317 E STREET,
SOUTH BOSTON, MASS.

Franklin Parke žiauriai nužudyta gyvanašlė.

Pereito nedėdienio vakarą Franklin Parke buvo mirtinai peiliu subadyta Sophie Schwartz, 28 metų amžiaus gyvanašlė, daili žydelkaitė iš Dorchesterio. Ji sėdėjo automobiliuje su tulu Goldbergu. Buvo 10 vakaro valanda. Prie jų automobilius prisiartinio vienas ar du nežinomi vyrai ir davė Goldbergui į galvą. Jis sumuko ir apalpo. Atsipeikėjęs jis išgirdo savo meilužę klykiant. Ji buvo jau išvilktą iš automobiliaus ir kažin kas ją lamdė. Jis išbėgęs ant kelio, kuriuo važiuojo keli automobiliai, ir pasiūkęs pagalbą. Kai jo meilužė buvo nuvežta ligoninė, ji buvo jau nebegyva. Jos kūne buvo 13 žaizdų nuo peilio. Subadyta nugara, rankos ir krutinė. Keli peilio smugiai perėję per plaučius. Apklausięjus Goldbergą, policija jį suėmė, nes jo pasakojimas prieštaravo pat sau. Be to, Goldbergo kaklas irgi sužeistas peiliu.

NEJUDOMA NUOSAVYBĖ

Turint pinigų, nėra saugesnės vietos juos investuoti kaip perkant nejudomą turą. Pirkdami namą dabar, netik ką užtikrinsite, kad jusu pinigų vertė nenusuks, bet perkant žemėnais kainomis jura proga padidinti savo turto vertę greitai laiku. Dar turim pasirinkimui keliata žemomis depresijos kainomis. Pavyzdžiui:
(1) Vienos šeimos 5-kių kamb. namas, kieto medžio lekeruotos grindys, garų apšildomas, vonia ir kiti patogumai, arti pajurio City Pointe, tik \$25,000. Geresnio nebūdavo už \$5,000.
(2) 2-ju šeimynų—5 ir 8 kamb. su moderniskais patogumais, labai gražioji ir patogioji vietoj So. Bostone. Kaina tik \$3,000.
(3) Dorchester, 3-ju šeimynų, 15 kambarių naujos mados (išais), prieš ir užpakaly piežai. Normalė vertė \$13,000—parsiudoda tik už \$5,100.
(4) Moderniskas murinis namas 6-ju šeimynų, visos azuolinės grindys, laibai parankioji vietoj. Parsiuduos pusiau vertės. Kaip dalį įmokėjimo prims jura dabartinį namą, bile turit porą tūkstančių cash.
Piliausias katalogas. Banku ir H. O. L. C. forklizuotų nuosavybių. Turim keliata namų mainymui. Taipgi gera salina labai geroj biznio vietoj So. Bostone. tik už \$6,000. Platesniū informacijū klauskite advokata Galliaus ofise.

BOSTON REALTY TRUST
317 E STREET,
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

Tel. SOU 2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakara. Sėdėdomis: Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder
iš Leningrado.
Specializuoja Vyriskiū organų nusiropinime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligan.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakara
180 HUNTINGTON AVE.
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. 28624 Gyr. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12 nuo 2 iki 6, nuo 7 iki 9. Sėdėdom 9 iki 12 ir sustatas.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tanka mu laiku sugrąžina sviesą. Isegzamuoja ir priiskiria akinus.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJŲ INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.
APDRAUSTI PERKRAUSTYTŲJAI (Insured Movers)
Perkraustom cia pat ir i tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone South Boston 1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA
Kainos Stebėtinai Pigios. Didelį pagerinimą ir Hydraulic Brekis.
TAIPGI TAISSOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ IŠDIRBYSCIŲ.
Peter Trečokas ir Joe Kspociunas—savininkai.
Telefonas ir domontravimo vieta: 1 HAMLIN STREET
Kas. East Eighth St.,

SOUTH BOSTON CAFE
VINCAS BALUKONIS IR SUNUS
SMAGI VIETA PASIVAISINT
Pas VINČĄ BALUKONĮ
Visokių Stiprių ir Minkėtų Gėrimų ir Užkandžių.
Puikų patarnavimą užtikrina me. Vieta gražiai įrengta. Prasome visų užieit pas muz paviešėti.
258-260 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Apsirupinkite Svenčių DOVANOMIS DABAR!

Mes jau parupinom daugybę visokių prekių, kurios bus puikiausia dovana atencančioms didžiulėms šventėms.

Turime didelį pasirinkimą iš BULOVA, GRUEN, ELGIN, HAMILTON LAIKRODŽIŲ.

ZIEDAI: Deimantiniai, šliubinai ir su visokių spalvų Akmenimis.

RAŠOMOS PLUNKSNOS Geriausių Kompanijų. PERLŲ KAROLIAI. Laketai, Branzoletai.

RADIOŠ—Philco, Victor, Zenith.

Užsisakykite dabar, iki švenčių bus lengva išmokėti ir busite apsirupinę iš anksto tinkamiausiom dovanom.

TAISOME— Laikrodžius, Ziedus, Akinius. Perdirbame iš Senų ir Vėliausios mados.

Užiekite pas savo Laikrodininką.

KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
(tarpe D ir E street) Tel. SOU-th Boston 4649